

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Archimedes

registrikood: 80011561

tänavatalu nimi, Tõnismägi 11
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10119

telefon: +372 6962418

faks: +372 6962426

e-posti aadress: info@archimedes.ee

veebilehe aadress: www.archimedes.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	39
Bilanss	39
Tulemiaruanne	40
Rahavoogude aruanne	41
Netovara muutuste aruanne	42
Raamatupidamise aastaaruande lisad	43
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	43
Lisa 2 Raha	46
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	47
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	48
Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad	49
Lisa 6 Kasutusrent	49
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	50
Lisa 8 Võlad töövõtjatele	51
Lisa 9 Annetused ja toetused	51
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	52
Lisa 11 Jagatud annetused ja toetused	53
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	54
Lisa 13 Tööjõukulud	54
Lisa 14 Muud kulud	55
Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud	55
Lisa 16 Seotud osapooled	55
Lisa 17 Ettemakstud toetused	56
Lisa 18 Nõuded toetuste eest ja toetuste tagasinõuded	57
Lisa 19 Toetusteks saadud ettemaksed	58
Lisa 20 Toetuste kohustised	59
Lisa 21 Bilansivälised nõuded ja kohustused	60
Aruande allkirjad	61
Vandeauditori aruanne	62

SIHTASUTUSE LÜHISELOOMUSTUS JA KONTAKTANDMED

Sihtasutus Archimedes (edaspidi sihtasutus) on asutatud Eesti, Euroopa Liidu ja teiste rahvusvaheliste programmide ning sihtasutusele halduslepinguga pandud riiklike ülesannete raames eraldatavate vahendite ja sihtotstarbeliste eraldiste kogumiseks ja haldamiseks ning saadud vahendite abil Eesti haridus- ja teadussüsteemi ning noortevaldkonna arendamiseks.

Sihtasutuse tegevuse põhieesmärkideks on oma ja talle vastavaks otstarbeks eraldatud varade või avalikel konkurssidel saadud vahendite valitsemise ja kasutamise kaudu:

- Eesti haridus-, teadus- ja arendustegevuse süsteemi ning noortevaldkonna organisatsioonide edendamine ja kaasajastamine, Eesti hariduse ja teaduse populariseerimine ning koostöö tugevdamine ühiskonna teiste sfääridega;
- Eesti haridus- ja teadussüsteemi ning noortevaldkonna organisatsioonide ettevalmistamine koostööks Euroopa Liidu struktuuridega ning osalemiseks erinevates Euroopa Liidu ja muudes programmides;
- Euroopa Liidu ning riiklike haridus-, teadus- arendus-, noortevaldkonna ja infoühiskonna programmide ja projektide ettevalmistamine, nõustamine ja vajadusel rakendamine;
- struktuuriotetuste andmist korraldava rakendusüksuse ülesannete täitmine õigusaktidega määratud prioriteetsete suundade või muude valdkondade osas;
- Eesti hariduse kvaliteedi hindamine ja edendamine.

Juriidiline aadress:

Tõnismägi 11
Tallinn 10119
tel 699 9399
faks 697 9226
info@archimedes.ee

Tegevuskohad:

Tõnismägi 11, 10119 Tallinn
Tõnismägi 5A, 15192 Tallinn
Väike-Turu 8, 51004 Tartu

1. ÜLDANDMED

Sihtasutuse Archimedes 2019. a kaalukamad põhiülesanded olid:

- EL koostööprogrammi Erasmus+ elluviimine haridus- ja noortevaldkonnas
- Programmi Euroopa Solidaarsuskorpus elluviimine noortevaldkonnas
- programperiоди 2014-2020 struktuuritoetuste rakendusüksuse ülesannete täitmine
- riiklike struktuuritoetuste programmide elluviimine haridusvaldkonnas
- rahvusvaheliste stipendiumiprogrammide elluviimine
- Eesti kõrghariduse rahvusvahelised turundustegevused
- riiklike stipendiumiprogrammide ja haridusalgatuste elluviimine
- kõrg- ja kutseharidusasutuste kvaliteedi hindamine
- koolitus- ja arendustegevused noortevaldkonnas
- rahvusvahelised arendustegevused kõrghariduse kvaliteedi hindamise valdkonnas
- haridust tõendavate dokumentide hindamine

Personal

31.12.2019 seisuga kehtis 144 töölepingut, aktiivses töösuhtes töötas 127 töötajat, neist 119 täis- ja 8 osalise koormusega, 17 töölepingut oli peatatud.

Auditite ja kontrolltegevuste tulemused

2019. aastal laekus sihtasutusele 9 välise auditi või muu kontrolltegevuse aruannet ning 9 siseauditi aruannet. Kõik auditite raames sihtasutusele esitatud parendusettepanekute ja/või mittevastavuste järeltegevused on sõltuvalt nende olulisusest ning tähtaegadest kas lõpetatud või jätkuvad 2020. aastal.

2019. a esimeses pooles andis audiitorfirma BDO Eesti AS sihtasutuse 2018. a majandusaasta aruande raamatupidamisaruandele märkusteta hinnangu. 2019. a esimeses pooles läbiti Bureau Veritas Eesti OÜ poolt läbiviidud kvaliteedijuhtimissüsteemi rahvusvahelise standardi ISO 9001:2015 nõuetele vastavuse järelaudit mittevastavusteta

Sihtasutuse peamised suhtarvud

Suhtarvude lähteandmed:	2019	2018	2017
Raha	20 762 603	17 615 406	20 389 567
Käibevara	45 209 187	38 905 289	54 663 493
Varad	45 281 774	39 000 576	54 747 348
Lühiajalised kohustised	44 787 260	38 520 915	54 274 600
Koguvõlgnevus	44 787 260	38 520 915	54 274 600
Tegevustulud	37 426 716	101 274 059	65 722 118
Tegevuskulud	37 418 360	101 269 783	65 791 172
Netovara	494 514	479 661	472 748
Tööjõukulud	5 045 475	4 394 240	4 223 758
Jagatud toetused	29 572 943	94 408 666	59 413 771

Finantssuhtarv	Valem	2019	2018	2017
Puhas käibekapital	Käibevara – lühiajalised kohustised	421 927	384 374	388 893
Töökapitali suhe lühiajalistesse kohustustesse	Tööjõukulud / lühiajalised kohustised	0,11	0,11	0,08
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / lühiajalised kohustised	1	1	1
Maksevalmiduse kordaja	Raha / lühiajalised kohustised	0,46	0,46	0,38
Võlakordaja	Koguvõlgnevus / varad	0,99	0,99	0,99
Tegevustulemuslikkus	Tegevustulud / tegevuskulud	1	1	1
Netovara osakaal varadest	Netovara / varad	0,01	0,01	0,01
Jagatud toetuste osakaal tegevuskuludest	Jagatud toetused/ tegevuskulud	0,79	0,93	0,90
Tööjõukulude suhe tegevustuludesse	Tööjõukulud / tegevustulud	0,13	0,04	0,06
Netovõla koormus	(Kohustused-Raha)/Tegevustulud	64%	21%	52%

Aruandekuupäeva järgsete sündmuste mõju

12.03.2020 on Vabariigi Valitsus kuulutanud välja eriolukorra seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse pandeemilise levikuga maailmas ja sellest tingitud massilise nakatumise ohuga Eestis.

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande allkirjastamise ajaks ei ole võimalik eespool nimetatud asjaolude täpset mõju sihtasutusele veel prognoosida, kuid juhatuse hinnangul on sihtasutus jätkuvalt tegutsev ning 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud jätkuvuse printsiibist lähtuvalt.

2. EESTI KÕRG- JA KUTSEHARIDUSE KVALITEEDIAGENTUUR

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) on juhtiv kompetentsikeskus Eestis õppeasutuste välise kvaliteedihindamise alal. EKKA lähtub oma tegevuses Eesti haridussüsteemi ja õppijate vajadustest, suunistest ja kokkulepetest Euroopa kõrg- ja kutsehariduse valdkondades, rakendab oma igapäevatöös paindlikult ajakohast ja kohalikku konteksti sobitatud oskusteavet ning teavitab huvigruppe välishindamise tulemustest ja nende analüüsides.

EKKA missioon on toetada kvaliteedikultuuri arengut hariduse valdkonnas ning suurendada seeläbi Eesti ühiskonna avatust ja konkurentsivõimet.

EKKA põhitegevused 2019

KÕRGHARIDUS	KUTSEHARIDUS	TÄIENDUSKOOLITUS
➤ Õppekavagruppide esmahindamine	➤ Õppekavarühmade esmahindamine	➤ Kvaliteedihindamise mudel väljatöötamine
➤ Institutsionaalne akrediteerimine	➤ Kutseõppe kvaliteedi hindamine	➤ Lävendipõhine hindamine
➤ Teemaatiline hindamine		
Standardite ja suuniste väljatöötamine, koolitused, analüüsid, rahvusvaheline arendustegevus		

EKKA 2019. aasta peamised saavutused ja õpetunnid:

KÕRGHARIDUS

- Uut tüüpi institutsionaalne akrediteerimine viidi läbi neljas kõrgkoolis (Sisekaitseakadeemia, Eesti Maaülikool, Tartu ja Tallinna tervishoiu kõrgkoolid). Tervishoiukõrgkoolides toimus institutsionaalne akrediteerimine lõimitult

kutseõppe kvaliteedi hindamisega. Institutsionaalse akrediteerimise standardid on eelmise hindamisperioodiga võrreldes nõudlikumad, kõrgkoolidele valmistavad raskusi just need standardid, mis on välja töötatud lähtuvalt varasemate hindamiste kitsaskohtadest (kvaliteedikultuur, akadeemiline eetika, üliõpilaste hindamine).

- Eesti Maaülikooli 3-aastane akrediteering on mõjunud paljudele kõrgkoolidele hoiatusena ning tekitanud teatava usalduskriisi – EKKA-t ja institutsionaalset akrediteerimist tajuvad kõrgkoolid kui ohtu, mida tajutakse eriti teravalt kõrghariduse ebapiisav rahastamise, üliõpilaste arvu jätkuva vähenemise taustal.
- Teemaatilise hindamise muudel sai testitud. Hindamise tulemusi tutvustavale seminarile andsid osalejad väga hea tagasiside. HTMiga leppiti kokku teemaatiliste hindamiste teemade kooskõlastamise protsessi. Õhku jäi küsimus, kas väliseksperptide kaasamine on ka selle hindamise puhul põhjendatud.
- Esma- ja kordushindamistest olid kaalukamad ühisõppekava hindamine EEK Mainoris ja isikuteeninduse õppekavarühma esmahindamine kavandatavas erarakenduskõrgkoolis, mille üks asutajatest on Haaga-Helia. Ühisõppekava oli Mainoril plaanis välja pakkuda koostöös Peterburis tegutseva kõrgkooliga БГТУ "BOEHMEX". Hindamise tulemus osutus negatiivseks. Haaga-Helia algatus rajada Eestisse hotellimajanduse valdkonnale spetsialiste koolitav kõrgkool sai EKKA hindamiskoostöökogult osalise heakskiidu, kuid haridus- ja teadusminister otsustas õppe läbiviimise õigust siiski mitte anda. Põhjenduseks toodi peamiselt välisüliõpilaste vastuvõtuga seonduvad potentsiaalsed probleemid.
- Toimus esimene institutsionaalne akrediteerimine välisriigis (Armeenia, Haybusak University). Kogemus oli väga positiivne: kõrgkool pöördus vabatahtlikult EKKA poole, sai väga hästi aru, et hindamine kujuneb nende jaoks suureks väljakutseks, ei vaieldud ka otsuse üle, kuigi 12 standardist 2 said negatiivse hinnangu ja 10 osalise hinnangu.

KUTSEHARIDUS:

- Kutseõppe kvaliteedi hindamine on hoogsalt käima läinud. Suur töö on tehtud koolidega kvaliteedihindamiste pikaajalisel planeerimisel.
- Kutseõppe kvaliteedi hindamise tulemuste teemalised aruteluseminarid nendes koolides, kes esimestena kvaliteedi hindamise läbisid, kujunesid väga kasulikeks. Saime palju konstruktiivset tagasisidet, mis võimaldas viia kiirelt sisse muudatusi hindamisprotsessis ja ka komisjonide ettevalmistamisel.
- Koostöö erinevate partneritega on olnud edukas: näiteks praktikaseminar kõrg- ja kutsekoolidele koostöös Innovega, kus tegime ülevaate praktikakorraldusest ja sellega seotud probleemidest kõrg- ja kutsehariduses. Erialaliidud ja kutsekoostöökogud on aktiivselt panustanud parimate ekspertide leidmisel.
- Hindamiskoostöökogu uus koosseis alles alustas, kuid on end juba tõestanud, arutelud on sisukad ja otsustusprotsess tõhus. Nõukogu liikmed osalevad samuti ekspertide leidmisel ning komisjonide valimisel. Samas on vajalik kaasata nõukogu liikmeid nii ekspertide koolitustele, vaatlejatena komisjonide juurde kui ka EKKA korraldatavatele õppereisidele, ning pakkuva võimalust täiendada oma teadmisi kvaliteedi hindamise teemadel rahvusvahelistes võrgustikes.

TÄIENDUSKOOLITUS:

- Täienduskoolituse valdkonna hindamise teema on jõudnud tänu meie tegevusele ka haridusstrateegia 2035 kavandisse.
- Täienduskoolituse lävendipõhise hindamise kontseptsiooni väljatöötamine ja heakskiit täienduskoolituse nõukojas ning edukas käivitamine sügisel 2019. Veebilehtede hindamine venis küll loodetust pikemaks ning kujunes töomahukamaks, kuid mitmed täiskasvanute koolituse seaduses sisalduvad nõuded said sidusrühmade vahel läbi räägitud ning omandasid varasemast suurema sisu. Protsessi käigus ilmnas vajadus esialgsed hindamisvormid EKKAs põhjalikult üle kontrollida ning kaasata hindamisse ka teisi EKKA töötajaid. Alates veebilehtede hindamise algusest kuni käesoleva aruande koostamise hetkeni oli vaid kaks tulemuse vaidlustamist (ca 200-st). Üldine tagasiside hinnatud asutuste poolt on positiivne.
- Väga hea Google Drive'i põhise tehnilise lahenduse väljatöötamine ja rakendamine lävendipõhisel hindamisel. Lahendus võimaldab ekspertidel töötada ühes keskkonnas, EKKA-l jälgida reaalselt kogu hindamisprotsessi ja koondada tulemused automaatselt kokku.
- Meeldiv ja tulemuslik on olnud koostöö Töötukassa ning Haridus- ja Teadusministeeriumi täiskasvanudhariduse ja välisõppe osakondadega.
- Arutelud täiskasvanuhariduse kogukonnaga kõige erinevates vormides ja kooslustes on olnud sisukad ja toetavad. EPALE ja ANDRAS V koolitajate mittekongressil kujunes täienduskoolituse kvaliteedihindamine üheks põhiteemaks.

RAHVUSVAHELISED PROJEKTID ja VÕRGUSTIKUTÖÖ

- 2019 aasta aprillis korraldas EKKA Tallinnas Euroopa kvaliteediagentuuride assotsiatsiooni ENQA Members' Forumi. Tagasiside üritusele oli väga hea nii sisu kui korraldusliku poole pealt.
- Kutsehariduses osaleme rahvusvahelises Peer Reviews. Oleme olnud aktiivsed hindamise sisu arendamisel. Meie eksperdid saavad osaleda rahvusvahelistes koolituses ja hindamistes.

- Koostöös Saksamaa DAADiga käivitati Gruusias Twinning projekt, mille peamine eesmärk on võimestada sealset kvaliteediagentuuri.
- Maailmapanga poolt finantseeritava projekti tegevustel Tadžikistanis on ilmnenud positiivne mõju osalevatele kõrgkoolidele, tõhusaks on kujunenud koostöö Maailmapangaga, mille üheks väljundiks kujunes ühispöördumine Tadžikistani valitsuse poole muudatuste sisseviimiseks sealse agentuuri staatuses ja hindamistegevustes.
- Oli mitmeid märkimisväärsed esinemisi rahvusvahelistel foorumitel: ettekanne INQAAHE konverentsil, posterettekanne ENQA peaassambleel.
- Täienduskoolituse valdkonnas ei ole EKKA seni ajapuudusel osalenud rahvusvahelistes võrgustikes, osalt on kaasatus EPALE tegemistesse seda kompenseerinud.
- Rahvusvaheline tegevus oli väga intensiivne ja tulemuslik, kuid mõjutas oluliselt üldist töökoormust ning toimus reeglina töötajate puhkeaja arvelt.

2.1.ÕPPEKAVARÜHMADE HINDAMINE KUTSEHARIDUSES

Kutseõppe kvaliteedi hindamise korraldus võimaldab vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele "Kutseõppe kvaliteedi hindamise tingimused ja kord" hinnata kooli ühte õppesuunda kuuluvaid õppekavarühmi samal ajal. Ühe õppesuuna õppekavarühmade hindamise ühitamine võimaldab korralduslikult ühitada ka kooli eneseanalüüsiaruanded, hindamiskomisjonid ja hindamiskülastused, et optimeerida hindamiskoormust nii koolide kui ka EKKA vaates.

Kevadel 2019 toimusid kutseõppe õppekavarühmade kvaliteedihindamised kokku 21 kooli õppekavarühmas. 16.09.2019 võttis kutsehariduse hindamiskoogu vastu I pa hindamisotsused.

2019 sügisel osales kvaliteedi hindamises kokku 32 kutseõppe kooli õppekavarühma. Sügisel toimus ka ühe kooli taotluse alusel õppekavarühma esmahindamise kordushindamine.

EKKA kutsehariduse hindamiskoogu võttis 18.12.2019 istungil vastu kokku 14 kvaliteedi hindamise otsust (septembris-oktoobris toimunud külastused). Hindamiskoogu võtab 18 kooli õppekavarühma otsust (novembris toimunud külastused) vastu 06.02.2020 istungil.

EKKA on kavandanud koolide taotluste alusel kvaliteedihindamiste 2020-2023 ajakava. 2020. a ajakavas on plaanitud 66 õppekavarühma hindamist: 58 kooli õppekavarühma kvaliteedihindamist ja 8 kooli õppekavarühma esmahindamise kordushindamist.

EKKA korraldas augustis tagasisideseminarid 2019 esimesel poolaastal osalenud koolides, et saada tagasisidet hindamisnõuetele ja -protsessile. Kokku viidi seminar läbi kuues koolis.

Õppeasutuste eneseanalüüsi võimekuse tõstmine

Koolitusseminarid kutseõppe kvaliteedihindamise uue kontseptsiooni lähtealuste ja kriteeriumide tutvustamiseks on läbi viidud nii sügisel 2018 kui ka praktiline seminar I pa hindamises osalevate koolide meeskondadele 12.02.2019. Kokku osales 30 koolimeeskonna liiget 11 kooli 23 ÕKRist.

Praktiline seminar 2019 II pa kvaliteedi hindamises osalevatele koolidele viidi läbi 06.06.2019 Tallinna Teeninduskoolis. Osales kokku 27 koolimeeskonna liiget 11 koolist.

Teabepäeva hindamisnõuete ja -protsessi tutvustamiseks 2020. a hindamises osalevatele koolidele korraldas EKKA 10.10.2019, osalejaid oli 42.

Esmahindamise kordushindamiste seminarid korraldab EKKA konkreetses koolis või Skype kaudu.

Töö hindamiskomisjonidega

EKKA juhataja 5.02.2019 korraldusega nr 1-19/14/2019 moodustatud valikukomisjoni otsusega on kutsehariduse ekspertide andmebaasi lisatud kokku 95 hindamisksperti. Valituks osutunud hindamiskspertidele on korraldatud koolitused 12.03. ja 19.03.2019. Kokku osales koolitustel 82 eksperti.

Kutsehariduse hindamiskoogu

SA Archimedes nõukogu kinnitas 09.04.2019 dokumendid „Kutsehariduse hindamiskoogu moodustamise kord“ ja „Kutsehariduse hindamiskoogu töökorraldus“. EKKA kuulutas välja konkursi kutsehariduse hindamiskoogusse kandidaatide esitamiseks vastavalt kutseõppeasutuse seadusele ning SA Archimedes nõukogu kinnitas 08.05.2019 protokolliga nr 125 [hindamiskoogu koosseisu](#).

Seisuga 16.09.2019 oli EKKA kutsehariduse hindamiskoogu vastu võtnud kutseõppe kvaliteedi hindamise otsused kokku 21 kooli õppekavarühmas.

Sügisel 2019 viidi läbi kutseõppe kvaliteedi hindamine kokku 32 kooli õppekavarühmas.

[Nõukogu protokoll](#), [hindamisaruanded ja -otsused](#) on kättesaadavad EKKA kodulehel.

Hindamiskoogu võtab 18 kooli õppekavarühma otsust (nov toimunud külastused) vastu 06.02.2020 istungil.

2.2.KÕRGKOOLIDE INSTITUTSIONAALNE AKREDITEERIMINE

Institutsionaalne akrediteerimine 2019

- Sisekaitseakadeemia - hindamiskoogu otsus akrediteerida 7 aastaks
- Eesti Maaülikool – hindamiskoogu otsus akrediteerida 3 aastaks
- Tartu Tervishoiukõrgkool – hindamisaruanne EKKa poolt vastu võetud, nõukogu otsus märtsis 2020
- Tallinna Tervishoiukõrgkool – hindamisaruanne kõrgkoolis kommenteerimiseks, nõukogu otsus märtsis 2020

Hindamiskoogu protokolliga on võimalik tutvuda [siin](#).

Juunikuusse jäi haridus- ja teadusministri ettepanek valitsusele võtta Euroakadeemialt ära õppe läbiviimise õigus. Aluse selleks andis EKKa hindamiskoogu otsus mitte akrediteerida Euroakadeemiat.

Hindamiskoogu protokolliga on võimalik tutvuda EKKa [kodulehel](#).

2.3.ÕPPEKAVAGRUPPIDE HINDAMINE KÕRGHARIDUSES

Õppekavagruppide kvaliteedi hindamine 2019

- EMÜ tehnika, tootmine tehnoloogia
- TÜ meditsiin
- TalTech transporditeenused (sh Mereakadeemia õppekavad)
- 8 kõrvaltingimuse täitmise hindamist

Esmahindamine ja kordushindamine 2019

- Tartu Tervishoiu Kõrgkooli magistriõpe
- TÜ sotsiaalteenused bakalaureuseõpe
- EEK Mainor äriduse ja halduse ühisõppekava
- Nordic School of Hospitality & Innovation esmahindamine
- TalTech arhitektuuri kordushindamine

Vaata lähemalt: [Kõrghariduse hindamiskoogu istungite protokollid](#) ja [hindamiskomisjonid](#).

2.4.TEMAATILINE HINDAMINE KÕRGHARIDUSES

EKKa viis 2018. aastal esmakordselt läbi temaatilise hindamise teemal „[Välisüliõpilaste õppimine ja õpetamine Eesti kõrgkoolides](#)“. Tegemist oli temaatilise hindamise piloteerimisega, milles osales 6 kõrgkooli. Aruanne valmis 2019. aasta alguses.

21.03 toimus temaatilise hindamise tulemusi tutvustav seminar, millel osales 100 inimest nii kõrgkoolidest, ministeeriumitest, tööandjate jt sidusrühmade seast.

1.09.2019 jõustus kõrgharidusseadus, mis sätestas temaatilise hindamise kui võimaluse, mille vajadus tuleneb kas varasemate hindamistulemuste kitsaskohtadest või siis poliitilistest prioriteetidest ja võimalikest tulevikuriskidest. Teemad kehtestab haridus- ja teadusminister kooskõlastatult EKKaga.

2019 sügis – temaatilise hindamise protsessi väljatöötamine koostöös kõrghariduse osakonnaga

2020 kevad – teemade määramine 3 aastaks, ettepanekud ministrile koos lähteülesande ja metoodika visandiga

2.5.TÄIENDUSKOOLITUSE KVALITEEDI HINDAMINE

2018. aasta sügisest alates töötab EKKa vastavalt Haridus- ja Teadusministeeriumiga (HTM) sõlmitud lepingule välja täienduskoolituse kvaliteedihindamise süsteemi. 2019. aasta põhitegevused täienduskoolituse kvaliteedi hindamise süsteemi väljatöötamisel:

- Täienduskoolituse töörühm töötas välja nii kvaliteedimärgi kui lävendipõhise hindamise kriteeriumid. Aasta jooksul toimus 7 aruteluseminari.
- Täienduskoolituse nõukoda moodustati 04.03.2019. Nõukotta kuulub 14 täienduskoolituse valdkonna sidusrühma esindajat.

- 01.10.19 Lävendipõhise hindamise käivitamine koostöös Töötukassaga – ca 500 Töötukassa koolituskaardi partnerit läbivad 2 aasta jooksul lävendipõhise hindamise. Sügis 2019: ligi 500 koolitusasutuse veebilehtede hindamine; õppe kvaliteedi hindamisega alustamine 33 koolitusasutuses, mis on läbinud veebilehtede hindamise edukalt.
- 09.09.19 teavitati piloodis osalevaid täienduskoolitusasutusi eelseisvast lävendipõhisest hindamisest.
- 26.09.19 toimus piloothindamises osalevatele asutustele teabepäev, kus tutvustati lävendipõhise hindamise metoodikat.

Lävendipõhine hindamine koosneb kahest etapist: 1) veebilehtede hindamisest ja 2) õppe kvaliteedi hindamisest. Õppe kvaliteedi hindamise protsessiga on alustatud, eksperdid on leitud, koolitatud ja on moodustatud valim 33 asutusest, mille puhul õppe kvaliteeti esimesena hindama asutakse.

2.6.ENQA MEMBERS'FORUM

EKKA korraldas 2019. aastal Euroopa kvaliteediagentuuride assotsiatsiooni ENQA foorumi. Üle 130 kõrghariduse kvaliteediagentuuride esindaja 40 riigist kohtusid 25.-26. aprillil Tallinna Ülikoolis, et jagada kogemusi ja kavandada ENQA arengut aastateks 2021-2025.

26. aprillil külastasid EKKA ENQA president Dr Christoph Grolmund ning asepresidendid Caty Duykaerts ja Dr Eva Ferreira García. Nõukogu liikmed said kuulda muudatustest Eesti kõrghariduse välishindamise süsteemis. Ühiselt arutleti selle üle, kuidas tagada, et kvaliteediagentuuri hindamine ENQA poolt (kord viie aasta jooksul) annaks alati mingi lisaväärtuse, vaatamata sellele, et hindamiskriteeriumid lähtuvad Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standarditest ja suunistest, mille muutmiseks on vajalik laiapõhjaline kokkulepe Euroopa tasandil.

2.7.ARENDUSPROJEKTID TADŽIKISTANIS JA GRUUSIAS

Tadžikistani haridus- ja teadusministeerium valis riigi kõrghariduse kvaliteedihindamise süsteemi väljatöötamisel ning vastavusse viimisel Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardite ja suunistega strateegiliseks partneriks SA Archimedes Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri. Üksiti näeb koostööprojekt ette, et EKKA viib läbi piloothindamised kolmes Tadžikistani kõrgkoolis ning aitab välja töötada lähteülesande kõrghariduse kvaliteedi infosüsteemi väljaarendamiseks.

Kaheaastase Maailmapanga poolt finantseeritava projekti eelarve on 210 650 eurot.

Twinning projekt Gruusias koostöös Saksamaaga (2019-2021) on sealse kvaliteediagentuuri võimestamiseks ning kvaliteedi hindamise süsteemi edendamiseks üldhariduses, kutsehariduses, ja kõrghariduses. Projekti kogueelarve 1,5 miljonit, Eesti osa 535 000 eurot. Tagasiside Eesti ekspertide missioonidele sügis-talvel 2019 on olnud väga positiivne.

2.8.PIIRIÜLESED INSTITUTIONAALSED AKREDITEERIMISED ARMEENIAS JA TADŽIKISTANIS

Septembris viis EKKA Armeenia pealinnas Jerevanis läbi institutsionaalse akrediteerimise hindamiskülastuse Yerevan Haybusak University's. Yerevan Haybusak University näol on tegemist Armeenia suurima eraülikooliga, mis pakub õppekavu nii humanitaaria, õiguse, kunstide kui meditsiini valdkonnas. EKKA viis institutsionaalse akrediteerimise läbi lähtuvalt Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standarditest ja suunistest nagu ka kõik muud EKKA hindamised. Hindamiskomisjoni hinnangul ei vastanud 2 standardit 12st nõuetele, 10 standardit vastasid osaliselt nõuetele. Nõukogu otsustas akrediteerida ülikooli 3 aastaks kõrvaltingimusega.

Novembris allkirjastas EKKA institutsionaalse akrediteerimise lepingu Tadžikistani suurima ülikooliga Tadžiki Rahvusülikool. Samas viisid EKKA töötajad läbi ka eneseanalüüsi koolituse. Hindamiskülastus ülikooli toimub 2020. aasta aprillis.

3. AKADEEMILISE TUNNUSTAMISE AGENTUUR

SA Archimedes akadeemilise tunnustamise agentuur (Eesti ENIC/NARIC keskus) tegutseb vastavalt kõrgharidust tõendavate ja kõrgharidusele juurdepääsu võimaldavate kvalifikatsioonide Euroopa regioonis tunnustamise konventsioonile

(Lissabon, 1997), Euroopa Nõukogu ja UNESCO koostöövõrgu ENIC ning Euroopa Komisjoni koostöövõrgu NARIC põhimõtetele ja Eesti Vabariigi õigusaktidele.

Agentuur hindas ja määras vastavuse 2987-le kvalifikatsioonile kokku 108-st välisriigist. Agentuurile tehti 1110 kirjalikku järelepärimist, sh välisriikide asutuste ja erasikute poolt Eesti haridussüsteemi, kutsealase tunnustamise või kvalifikatsioonide kohta 291 päringut.

Agentuuri töötajad olid aktiivsed ka rahvusvahelistes tegevustes, osaledes mitme rahvusvahelise organisatsiooni juures tegutseva büroo, töörühma või komitee töös.

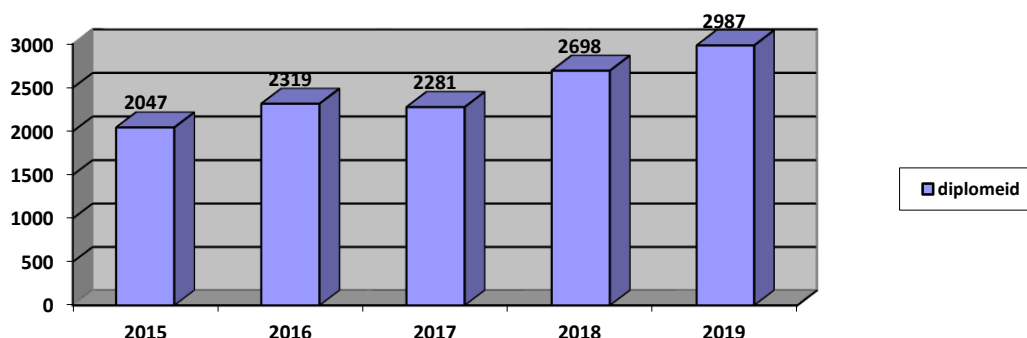
Agentuuri peamised ülesanded on:

- välisriigi kõrgharidust tõendavate ja kõrgharidusele juurdepääsu võimaldavate kvalifikatsioonide hindamine, vastavuse määramine ja tunnustamiseks ettepanekute tegemine;
- Eesti kõrgharidussüsteemi, kõrgkoolide ja kvalifikatsioonide kohta käiva teabe andmine;
- välisriigi kõrgharidussüsteemide, kõrgkoolide ja kvalifikatsioonide kohta käiva teabe andmine;
- kutsealasele tunnustamisele kaasaaitamine vajaliku informatsiooni andmise kaudu;
- rahvusvaheliste tunnustamisalaste õigusaktide täitmise rakendamisele kaasaaitamine;
- osalemine Eesti kõrgharidussüsteemi arendamisel.

3.1.KVALIFIKATSIOONIDE HINDAMINE JA TUNNUSTAMINE

Välisriigi kvalifikatsioonide hindamine, ning tunnustamiseks ettepanekute tegemine on agentuuri üks põhitegevusi. Hindamise eesmärgiks on välisriigi kvalifikatsioonile vastavuse määramine ning tööandjatele, kutsealase tunnustamise pädevatele asutustele ja õppeasutustele tunnustamiseks vajaliku teabe andmine.

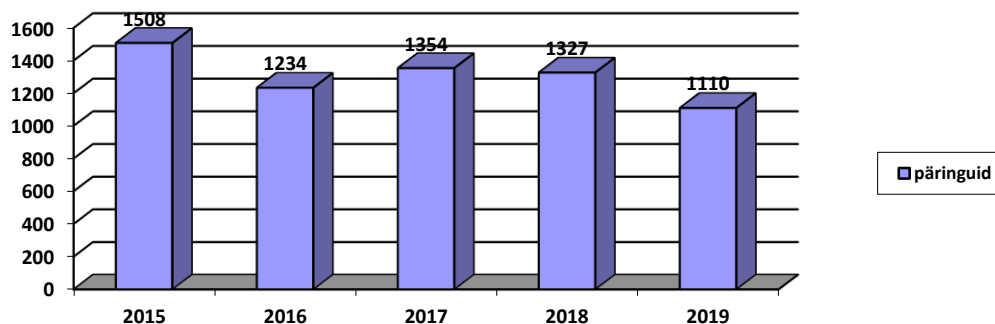
Agentuur andis 2019. aastal hinnangu 2987 välisriigi kvalifikatsioonile 108 välisriigist (vt lisa). Enim esitati taotlusi Venemaa (537 hinnangut), Ukraina (303), India (193), Nigeeria (183), Suurbritannia (128), Bangladesh (121) ja Pakistani (108) kvalifikatsioonide hindamiseks. Kinnitusi vastavuse kohta kehtivas haridussüsteemis anti 221 endises NSV Liidus välja antud kvalifikatsioonile. Asutustest on suurimad hindamise taotlejad Tallinna Tehnikaülikool, Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool ja Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor. Tööandjatest ja asutustest esitavad hindamistaotlusi peamiselt Tartu Ülikool (tööandjana), Riigikantselei ja Terviseamet.

Joonis 1. Agentuurile hindamiseks esitatud välisriigi kvalifikatsioonide arv 2015-2019.

3.2.HARIDUS- JA TUNNUSTAMISALASE TEABE ANDMINE

Välisriigi kvalifikatsioonide hindamise ja vastavuse määramise kõrval on agentuuri teine peamine ülesanne anda teavet Eesti ja välisriigi haridussüsteemidest ja kvalifikatsioonidest. Teabe andmiseks on korraldatud koolitusi ja seminare ning vastatud päringutele.

Joonis 2. Agentuurile esitatud kirjalike päringute arv 2015-2019.

Päringutele vastamine

Välisriikide ja Eesti haridussüsteemide, kõrgkoolide, kvalifikatsioonide, tunnustamist reguleerivate õigusaktide, tunnustamispõhimõtete ja muu kõrghariduse või tunnustamisega seonduva kohta käiva teabe andmiseks on vastatud kirjalikele ja suulistele järelepärimistele. 2019. aastal tehti keskusele 1110 kirjalikku järelepärimist, sh välisriikide asutuste ja eraisikute poolt Eesti haridussüsteemi, kutsealase tunnustamise või kvalifikatsioonide kohta 291 päringut.

Enim järelepärimisi tehti Suurbritannia (97 päringut), Venemaa (87), endise NSV Liidu (26), Soome (26), Hollandi (26) ja USA (21) kõrgharidussüsteemide, õppeasutuste ja kvalifikatsioonide kohta. Paljud tööandjad ja diplomimanikud pöörduvad keskuse poole, et saada kinnitust varasemas haridussüsteemis antud kvalifikatsiooni vastavusele.

Riiklik õppelaen

Agentuur kontrollib välisriigi kõrgkoolides õppivate isikute riikliku õppelaenu taotluse korral välisriigi õppeasutuse staatust ning õppeasutuse ja selle õppekava vastavust õppelaenu saamiseks kehtestatud tingimustele. Andmed esitatakse Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutusele.

Välisriigi kõrgkoolis õppimise kinnitamine ajateenistusse kutsumise edasilükkamiseks

Agentuur kontrollib Kaitseressursside Ameti taotlusel tõendeid, mis kinnitavad immatrikuleerimist välisriigi õppeasutusse. Ülesandeks on kontrollida, kas välisriigi õppeasutus on legaalne, kinnitada õpingute tase ja õppekava nominaalkestus.

Vajaduspõhise õppetoetuse taotlejate tõendid

iigi Tugiteenuste Keskuse palvel kontrollib agentuur vajaduspõhise õppetoetuse taotlejate tõendeid, mis kinnitavad immatrikuleerimist välisriigi õppeasutusse.

3.3.KUTSEALANE TUNNUSTAMINE

Kutsealase tunnustamise osas täidab agentuur tugikeskuse ülesandeid. Koostöös pädevate asutuste ja teiste tugikeskustega antakse teavet välisriigi kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta Eestis. Tugikeskuse koduleht koondab baasinfo tunnustamise põhimõtete, Eestis reguleeritud kutsete ning pädevate asutuste kohta. 2019. aastal ajakohastati teavet koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga.

2019. aastal esitati agentuurile 20 kutsealast tunnustamist puudutavat kirjalikku päringut 9 riigist.

3.4.RAHVUSVAHELINE TEGEVUS

Agentuuri töötajad osalesid mitme rahvusvahelise organisatsiooni juures tegutseva büroo, töörühma või komitee töös.

Lissaboni tunnustamise konventsiooni komitee

Agentuuri juhataja oli Lissaboni tunnustamise konventsiooni komitee büroo liige. Büroo ülesandeks on jälgida konventsiooni rakendamist ja valmistada ette konventsiooniga seonduvaid lisadokumente. 2019. aastal oli büroo peamiseks tegevuseks ENIC ja NARIC keskuste infosüsteemide väljatöötamise soovitusel koostamine ning viia läbi monitooring, kuidas riigid on

siseriiklikult reguleerinud dokumentideta pagulaste kvalifikatsioonide hindamise ja tunnustamise süsteemi. Monitooringu tulemused esitati Lissaboni tunnustamise konventsiooni komiteele.

Ülemaailmse konventsiooni väljatöötamine

UNESCO koordineerimisel oli väljatöötamisel ülemaailmne tunnustamise konventsioon. Konventsiooni väljatöötamise komitee poolt ettevalmistatud kavandi aruteluks kutsuti kokku valitsustevaheline ekspertrühm kõigi UNESCO liikmesriikide osavõtul, kus Eesti poolt oli esindajaks agentuuri juhataja. Konventsioon võeti vastu novembris UNESCO Peakonverentsil ning on nüüdseks avatud riikide poolt ratifitseerimiseks.

Koostöö Baltimaade ENIC/NARIC keskustega

Iga-aastane Baltimaade ENIC/NARIC keskuste kohtumine toimus Riias. Arutati projektides osalemist, tutvustati agentuuride tööd ja asutuste struktuuri ning vahetati teavet keerulisemate hindamisjuhtumite osas.

Rahvusvahelised missioonid

Agentuuri juhataja oli TAIEX (*Technical Assistance and Information Exchange Instrument*) eksperdina Euroopa Komisjoni tehnilise abi raames doktoriõppe ja doktorikraadide tunnustamise ekspertiisi programmis Armeenias *TAIEX Workshop on Academic Degrees: towards European Standards*, kus Armeenia kõrgkoolidele, teadusasutustele ja teistele pädevatele asutustele anti teavet ja vahetati kogemusi doktoriõppesse vastuvõtu, kvaliteedi, lõpetamistingimuste ja kraadide tunnustamise teemal.

Rahvusvahelised koolitusprogrammid

Agentuuri juhataja oli EAIE (*European Association on International Education*) koolitajana EAIE akadeemias, mis toimuvad kahel korral aastas. Kevadel 2019 oli akadeemia Bordeaux's, novembris 2019 oli akadeemia Budapestis. Akadeemia raames pakutakse nädal aega koolitusi erinevatel teemadel peamiselt Euroopa ja teiste riikide kõrgkoolidele, teadusasutustele ja agentuuridele. Eesti ENIC/NARIC keskuse töötaja oli koolitajana Venemaa, Ukraina ja Valgevene haridussüsteemide, kvalifikatsioonide ja nende hindamise teemal.

Baltimaade ja Beneluxi maade kvalifikatsioonide automaatne tunnustamine

Baltimaad ja Beneluxi maad alustasid läbirääkimisi vastastikuse automaatse tunnustamise lepingu ettevalmistamiseks, milles osalevad ka agentuuri töötajad. 2019. a toimus kaks kohtumist ning kavandati lepingu ja süsteemi üldalused ja põhimõtted.

3.5.PROJEKTIDES OSALEMINE

Agentuur osaleb temaatilisel 3-aastat kestval ekspertgruppide töös ekspertide/nõustajatena (Erasmus+K2 raames): TPG-LRC: Thematic Peer Group on the implementation of the Lisbon Recognition Convention in EHEA countries (Temaatiline ekspertgrupp Lissaboni tunnustamise konventsiooni rakendamiseks Euroopa kõrgharidusruumis). Projektis ollakse projekti partnerina, mida koordineerivad Itaalia, Prantsusmaa ja Albaania ENIC keskused. Projekti eesmärk on kaardistada Lissaboni konventsiooni rakendamise seotud tõrked, ning pakkuda lahendusi nende kõrvaldamiseks.

Lisaks alustati temaatilise ekspertgrupi RecoAsia: Regional Cooperation in the field of recognition among Asian countries (Regionaalne tunnustamisala koostöö Aasia maades) ettevalmistamisega. Projektis ollakse koos Tartu Ülikooliga Euroopa partner koos Itaaliaga. Projekti eesmärk on arendada tunnustamisalast koostööd Aasia regioonis, pakkudes Euroopa kogemust tunnustamisalases koostöös, ENIC/NARIC keskustes, kui ka tunnustamisalasest tegevusest ülikoolides. Eesmärk on külastada kaheksa Aasia riigi (sh Kambodža, Mongoolia, Filipiinid, Sri Lanka, Tai ja Vietnam) haridusega seotud asutusi ja kõrgkoole, tunnustamissüsteemi arendamiseks.

Lisaks osaleb agentuur partnerina järgmistes Euroopa Komisjoni kaasfinantseeritud rahvusvahelistes projektides:

- QUATREC (kõrghariduskvalifikatsioonide automaatse tunnustamise projekt)
- I-Comply (Lissaboni tunnustamise konventsiooni rakendamist uuriv projekt)
- DigiRec (Elektrooniliste andmete tunnustamine)
- FraudSCAN (võltsitud dokumentide näidiste andmebaasi loomine)

3.6.KOOLITUSTE LÄBIVIIMINE

Agentuur korraldas 2019. aastal kaks kvalifikatsioonide hindamise ja akadeemilise tunnustamise alast koolitust/teabepäeva Eesti kõrgkoolide välisüliõpilaste vastuvõtuga seotud töötajatele.

4. HARIDUSE RAHVUSVAHELISTUMISE AGENTUUR

Hariduse rahvusvahelistumise agentuur (HARA) katab kaht peamist tegevusvaldkonda:

- 1) riiklike haridusprogrammide ja –algatuste menetlemine haridus- ja teadusministeeriumi tellimisel ning kooskõlas ministeeriumi ja sihtasutuse vaheliste halduslepingutega;
- 2) Euroopa Komisjoni, Põhjamaade Ministrite Nõukogu jt rahvusvaheliste haridusprogrammide koordineerimine, kaasa arvatud Erasmus + haridusvaldkonna riikliku agentuuri ülesannete täitmine.

HARA 2019. aasta tulemusi väljendavad järgmised näitajad:

- Riiklikes ja EL struktuuritoetuste programmides anti välja 4744 stipendiumi ja toetust;
- Kristjan Jaagu programmis kasvatati märkimisväärselt nii taotluste (46%) kui ka stipendiumite (62%) arvu võrreldes 2018. aastaga;
- Välisülikoolidesse lähetati 10 eesti keele ja kultuuri lektorit, neist ühe täiesti uude 2019. aastal avatud välisõppekeskusesse Greifswaldi Ülikoolis Saksamaal;
- EL struktuuritoetuste meetmete elluviimisel ületati nii Dora Pluss kui Nutika spetsialiseerumise erialastipendiumite meetmes kogu perioodiks planeeritud mahtude 60% täitmine, millega on Sihtasutus oma valdkonnas üks edukamaid. Tänu heale koostööle on maksetaotluste menetlemise aeg oluliselt lühenenud.
- Erasmus + programmis oli erakordselt edukas aasta. Õpirändetaotluste arv kasvas 55% (110 - 2018. a, 170 - 2019. a), strateegilise koostöö taotluste arv aga lausa 72% (50 - 2018. a, 86 - 2019. a). Kokku eraldati haridusvaldkonna 152 projektile ligi 20 miljonit eurot, mille abil saab Euroopa-sisesesse õpirändesse minna 4198 ja üleilmsesse õpirändesse 481 inimest. 39 haridusasutust saab oma Euroopa partneritega teha strateegilist koostööd.
- Erasmus+ kutsehariduse harta omistati veel kahele kutseõppeasutusele, millega hartakoolide arv tõusis 11-le;
- Nordplus programmi kaudu toetati Põhja- ja Baltimaade vahelist koostööd tegevate asutuste 24 projekti kokku ligi 800 000 euroga;
- Euroguidance Eesti üksus integreeriti edukalt HARA struktuuri ja korraldati selle tegevuse raames mitmeid karjäärispetsialistide koolitusi ja rahvusvahelisi kohtumisi.
- Osaleti kahes rahvusvahelises Erasmus+ programmi puudutavas uuringus ning avalikustati nende tulemusi;
- viidi läbi õpirändurite praktikakalugude, -fotode ja -blogide konkurss „Õpiranne Euroopasse ja tagasi“;
- korraldati kaks üliõpilaste õpirände pühendatud infokampaaniat;
- viidi läbi parima kõrgkooliõpiku ning Euroopa keeleõppe tunnuskirja ja aasta võõrkeelealase teo konkurss;

4.1.RIIKLIKE HARIDUSPROGRAMMIDE JA STIPENDIUMISKEEMIDE ELLUVIIMINE

KRISTJAN JAAGU PROGRAMM

Programmi eesmärk on toetada Eesti kõrgkoolide üliõpilaste või Eesti päritolu välisülikoolide üliõpilaste välisõpinguid ja akadeemilise personali konverentsikülastusi või lühiajalist enesetäiendamist välisriikides.

Välislähetuste stipendiumile esitati 2019. a 271 nõuetelevastavat taotlust, millest rahuldati 175 (65%). 2018. a esitati 189 nõuetelevastavat taotlust, millest rahuldati 115 (61%). Stipendiumist loobus 11 stipendiaati (6%). Taotluste arv on võrreldes eelmise aastaga tõusnud 43% ja stipendiaatide arv 52%.

Välisõpingute stipendiumile esitati 2019. a 65 nõuetelevastavat taotlust, millest stipendium määrati 49 taotlejale (75%). 2018. a esitati 35 taotlust, millest rahuldati 20 (57%). Stipendiumist loobus 3 stipendiaati. Stipendiumitaotluste arv on oluliselt suurenenud (võrreldes eelmise aastaga 86%). Taotluste arvu suurendamiseks viidi 2018. a läbi mitmeid teavitustegevusi.

Kraadiõpe välismaal stipendiumi taotles 33 inimest (5 doktoriõppeks ja 28 magistriõppeks), kellest valiti 9 stipendiaati. Kraadiõppe stipendiaatide valik tehakse lähtudes eksperthinnangutest ja positiivse hinnangu saanud kandidaatidega läbiviidud intervjuuvooru tulemustest. 2019/20. õppeaastal maksti programmi vahenditest stipendiumi 22 stipendiaadile, kellest 7 on magistrandid ja 15 doktorandid. Suurbritannia on jätkuvalt populaarseim sihtriik, kus õpib 9 stipendiaati.

DOKTORANTUUR EUROOPA ÜLIKOOLOO-INSTITUUDIS (EUI)

Eesti riik toetab doktoriõpinguid Euroopa Ülikool-Instituudis (European University Institute) Itaalias, Firenzes. EUI-sse õppima võetud doktorantidele maksab Eesti riik stipendiumi Kristjan Jaagu kraadiõpe välismaal põhimõtetel. Tegevusele on kehtestatud eraldi juhend alates 2018. aastast.

2019. a taotlusvoorus kandideeris Eesti ühele uuele õppekohale 3 inimest. Kõik olid Eesti kodanikud. Aprillis Firenzes toimunud intervjuudele kutsus EUI kaks Eesti päritolu kandidaati, kellest valiti välja üks. Kokku õpib 2019/2020. õppeaastal EUIs 4 Eesti päritolu stipendiaati, kellest kaks on 4. aasta tudengid.

NOORE ÕPETLASE STIPENDIUM

Noore õpetlase stipendium on Eesti eraettevõtjate, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Sihtasutuse Archimedes koostöös loodud stipendiumiprogramm, mille eesmärgiks on toetada andekaid Eesti keskkoolilõpetajaid bakalaureusekraadi omandamisel tunnustatud välisülikoolides.

1. juuli 2019 tähtjaks laekus 33 nõuetele vastavat taotlust. Nõukogu otsustas stipendiaatideks kinnitada 20 intervjuueeritud taotlejat. Stipendiaatide pidulik vastuvõtt toimus 13. augustil Tallinnas Vabamus.

ÕPETAJAKOOLITUSE STIPENDIUM

Stipendiumi eesmärk on väärtustada õpetajaks õppimist, tunnustada õpetaja kutset Eesti ühiskonnas ning sellega suurendada õpetajakoolituse erialadele kandideerijate ja õpetajakutse omandajate arvu. 100 stipendiumi jagatakse ära EHISe 1. oktoobri andmete põhjal, õpetajakoolituse ja kasvatusteaduste õppekavagrupi üliõpilaste koguarvude võrdlusena. 2019. a jagati kvoodina Tartu Ülikoolile 50 stipendiumit, Tallinna Ülikoolile 49 stipendiumit ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiale 1 stipendium.

ERIVAJADUSTEGA ÜLIÕPILASTE STIPENDIUM

Erivajadustega üliõpilaste stipendium on mõeldud kõigile puudega tudengitele erivajadustest tulenevate ning õpingutega seotud lisakulude katteks.

2019. a viidi läbi kaks taotlusvooru (veebruaris ja septembris). Esimeses taotlusvoorus laekus 74 taotlust, millest rahuldati ja määrati stipendium 48 taotlejale. Teises taotlusvoorus laekus 301 taotlust, millest rahuldati ja määrati stipendium 282 üliõpilasele, kokku määrati stipendium 2019. aastal 330 stipendiaadile. See on 29 stipendiumi rohkem kui 2018. a (301).

ASENDUSKODULASTE KÕRGHARIDUSE OMANDAMIST TOETAV STIPENDIUM

Asenduskodulaste kõrghariduse omandamist toetava stipendiumi eesmärk on toetada asenduskoduhooldusel viibinud või eestkostja peres elanud üliõpilaste kõrghariduse omandamist.

2019. a kandideerimise tähtjaks (25.10) laekus 38 taotlust, millest vastas nõuetele ja määrati stipendium 34 üliõpilasele. Stipendiumi saajate arv ei ole võrreldes 2018. aastaga olulistelt muutunud (2018 - 33).

RIIKLIK VÄLIRIIKIDE ÜLIÕPILASTE, TEADLASTE JA ÕPPEJÕUDUDE STIPENDIUMIPROGRAMM NING EESTI JA AMEERIKA ÜHENDRIIKIDE VAHELINE FULBRIGHTI AKADEEMILINE VAHETUSPROGRAMM

Riiklik välisriikide üliõpilaste, teadlaste ja õppejõudude stipendiumide programmi eesmärk on pakkuda stipendiume välisüliõpilastele, teadlastele ja õppejõududele. Stipendiumid on avatud bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppeks (nii vahetus- kui ka tasemeõpe), osalemiseks suvekoolides ning õppejõududele ja teadlastele, kes soovivad õppida või teha uurimus- või koostööd Eesti ülikoolide juures.

2019. a taotlusvoorudes laekus 28 nõuetelevastavat taotlust teadlastelt/õppejõududelt ja 58 taotlust suvekoolides osaleda soovijatelt. Komisjon otsustas eraldada 22 teadlaste ja õppejõudude stipendiumi ja 39 suvekooli stipendiumi. Alates 2019. a

peatati üliõpilastele suunatud stipendiumite väljaandmine kaheks aastaks ja suurendati Dora+ programmis välismagistrantide stipendiumite arvu.

Eesti ja välisriikide vaheliste programmide sh Eesti ja Ameerika Ühendriikide vahelise Fulbrighti akadeemilise vahetusprogrammi raames saadeti Eesti poolt välja seitse grandisaajat – kolm üliõpilast Fulbright Student programmis ning neli õppejõudu Fulbright Scholar programmi raames. Alates 2019. a panustab Eesti täiendavalt rahalisi vahendeid Fulbrighti Akadeemilisse Vahetusprogrammi, mille tulemusena pakutakse stipendiumi täiendavalt 1 õppejõule. Lisaks tasume kõigi stipendiaatide edasi-tagasi reisikulud Ameerika Ühendriikidesse.

RAHVUSKAASLASTE PROGRAMMI STIPENDIUMID

Rahvuskaaslaste stipendiumiprogrammi eesmärgiks on toetada väliseesti noorte õpinguid Eestis kutse- ja kõrgharidust andvates haridusasutustes. Rahvuskaaslaste programmi laekus 18 nõuetelevastavat taotlust, millest 7 otsustas nõukogu toetada. Stipendium määrati 3 üliõpilasele keeleaastaks, 2 keeleaasta + bakalaureuseõpe ja 2 üliõpilasele bakalaureuseõppeks. Taotluste arv on võrreldes eelmise aastaga kasvanud 64% (2018 - 11).

HÕIMURAHVASTE PROGRAMM

Hõimurahvaste programmi põhieesmärk on toetada hõimurahvaste, so uurali (soome-ugri ja samojeedi) põlisrahvaste keelte ja kultuuride säilimist ning arengut.

2019.-2020. õppeaastal on programmis 7 stipendiaati, kellest 3 on sügissemestril akadeemilisel puhkusel, kuid jätkavad õpinguid kevadsemestril.

KÕRGHARIDUSE ERIALASTIPENDIUMID NUTIKA SPETSIALISEERUMISE KASVUVALDKONDADES

2019. a oli uusi stipendiumsaajaid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades kõrghariduse esimesel ja teisel astmel kokku 2231. Kumulatiivselt kokku stipendiaate seisuga 31.12.2019 oli 10 087 (2015=1002 stipendiaati, 2016=2310 stipendiaati, 2017= 2380 stipendiaati, 2018= 2164 stipendiaati, 2019=2231).

Kõrghariduse kolmandal astmel maksti 2019. a stipendiumi 102 doktorandile. Kokku on kumulatiivselt makstud stipendiumi 264 doktorandile. 2019/2020.õppeaastast lisandus 5 uut ettevõtlusdoktoranti. 2019/2020.õppeaastal on doktorandistipendium saajaid 88, kellest 22 on ettevõtlusdoktorandid.

DORA PLUS PROGRAMM

Tegevus 1 (noorteadlaste ja magistrantide osalemine rahvusvahelises teadmisteringluses)

2019. a viidi tegevuses 1.1 läbi 11 taotlusvooru (iga kuu 10. kuupäeval, välja arvatud juulis), mille raames esitati partnerite poolt rahastamiseks 888 taotlust, neist 30 juhul jäi leping sõlmimata või tagastati stipendium (nt. lähetus jäi ära). 2019. a sõlmiti 882 lepingut summas 1 061 697 eurot. Kõige rohkem stipendiaate (279) oli Tartu Ülikoolist. Keskmine õpiränne kestis 6,5 päeva ja keskmine stipendium oli 1191 eurot.

Tegevuses 1.2 viidi läbi 5 taotlusvooru, mille raames edastasid partnerid rahastamiseks 100 õpirännet. Kolm partnerite poolt esitatud stipendiaati loobus stipendiumist. 2019. a sõlmiti 97 lepingut kogusummas 512 237 eurot. Kõige rohkem stipendiaate (51) oli Tartu Ülikoolist.

Tegevus 2 (välismagistrantide ja –doktorantide ja külalisdoktorantide toetamine)

2019/2020. õppeaastaks eraldati partneritele kvoot 415 välismagistrandi ja 99 välisdoktorandi toetusteks. Külalisdoktorantide jaoks eraldati 380 000 eurot (hinnanguliselt 100 stipendiumit). 2019/2020. õppeaasta sügissemestril toetati 405 välismagistranti. Kokku on 31.12.2019 seisuga toetatud aastase stipendiumiga 1281 välismagistrandi õpinguid Eestis. 2019/2020. õppeaasta sügissemestril toetati 95 doktoranti. Uusi doktorante ei saa sellesse tegevusse enam lisanduda, toetatakse üksnes juba õppivaid doktorante. Kokku on 31.12.2019 seisuga toetatud 261 välisdoktorandi õpinguid. 2019. a toetati 95 külalisdoktorandi õpirännet Eesti kõrgkoolidesse (arvestatud on neid külalisdoktorante, kelle õppevisiit on lõppenud 2019. a). Programmi perioodil on toimunud kokku 204 külalisdoktorandi õppevisiit Eestisse.

Tegevus 3 (suve- ja talvekoolide toetamine)

2019. a taotlusvoore läbi ei viidud. Toimus üks talvekool ning kaks suvekooli. Detsembris kogunenud kõrghariduse ja teaduse rahvusvahelistumise juhtnõukogu toetas tegevus 3 lõpetamist ja ülejäägi suunamist tegevusse 4. Vastav muutmissettepanek tehakse pärast tegevuse 3 viimase maksetaotluse menetluse lõppu.

RIIKLIKU PROGRAMMI “EESTIKEELSETE KÕRGGKOOIÕPIKUTE LOOMISE TOETAMISE PÕHIMÕTTED 2018-2027” ELLUVIIMINE

2019. a konkursile esitati 19 õpikukavandit 5 valdkonnast, neist valiti välja ja kinnitati 6 käsikirjakavandit neljalt kõrgkoolilt kogusummas 102 600 eurot. Lepingud sõlmiti 5 kavandi autoriga, kuna ühe autoriga ei jõutud lepingutingimuste osas kokkuleppele. 2019. a ilmus 5 õpikut.

EESTI KEELE JA KULTUURI AKADEEMILINE VÄLISÕPE (EKKAV)

Eesti keele ja kultuuri akadeemiline välisõpe (EKKAV) on väljaspool Eestit toimuv pidev eesti keele ja kultuuri kõrgkooliõpe ning selle tugitegevused Eestis ning mujal. Programmi raames saadetakse väliskõrgkoolidesse eesti keele ja kultuuri lektoreid ning jagatakse stipendiume ja õppevara, toetades seeläbi eesti keele õppimist ja õpetamist üle kogu maailma.

2019. a detsembrikuu seisuga on Eesti riigi palgal olevaid lektoreid kümme, kusjuures olulise sündmusena lisandus EKKAVi alla 2019. a augustis Greifswaldi ülikool Saksamaal, kus varasemalt teostati eesti keele algõpet lühiajaliste Erasmus+ praktikantide abil. Saksamaa õpetuskoht toodi EKKAV nõukogu otsusel 2019. a Göttingeni ülikoolist üle Greifswaldi ülikooli seoses sooviga üliõpilaste arvu kasvu toetada, milleks on paremad eeldused Greifswaldis kohapealsete õpetamistingimuste, ülikooli huvi ja sobivate õppekavade lõikes.

Täpset välisõppekeskuste arvu on keeruline öelda, kuna pole teada, kas sihtasutusele on jõudnud informatsioon kõikide eesti keelt õpetavate väliskõrgkoolide kohta. Siiski võib öelda, et välisõppekeskuste arv jääb 30 lähedale.

2019. a jagati stipendiume ja toetusi (üldsummas ca 70 000 eurot) järgnevalt:

Estophilus uurijastipendiume anti kahe taotlusvooru raames välja 8 (kokku 14 taotlust), sealjuures oli keskmine uurimisperiood Eestis 2,5 kuud stipendiaadi kohta ja sõidukulud keskmiselt 435 eurot stipendiaadi kohta.

Suve- ja talvekursuste stipendiumit Tallinna Ülikoolis ja Tartu Ülikoolis eesti keele ja kultuuri kursustel osalemiseks anti 2019. a välja 40 (34 kohta suvekursustel ja 6 kohta talvekursustel).

Külalisloenguid välisülikoolides toetati 12 korral, kokku 154 akadeemilist tundi ja keskmiselt 350 eurot sõidukulusid külalislektori kohta.

Eesti-teemalisi loenguid välisülikoolides toetati 6 taotluse puhul, kokku 267 akadeemilist tundi.

Ungari lektorite enesetäiendusstipendiumit (1000 eurot semestris) anti aasta jooksul välja 2.

Lisaks toetati Läti, Poola ja Tšehhi lektorite ühisalgatusena loodud eesti keelt õppivate välistudengite õppekäiku Eestisse 2.-6.08.2019.

Study in Estoniaga tehakse koostööd seoses eesti keele välislektorite kultuurisaadiku rolliga, et informeerida ja innustada lektoreid Eesti kohta infot jagama.

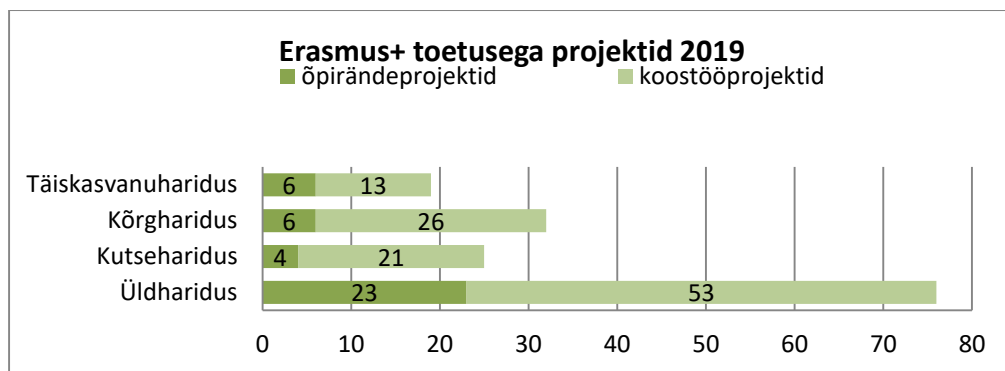
Eesti Instituudiga tehakse tööd õppevara jagamisel. Eesti Instituut jagas aasta vältel üle kogu maailma 4500 euro väärtuses õppevara, mis hõlbustab märkimisväärselt eesti keele lektorite tööd.

Koostööd tehakse sihtasutuse ja ülikoolide Erasmus+ programmi ja Dora Pluss koordinaatoritega, et hõlbustada õppejõudude ja õppurite õpirännet. Samuti jätkub koostöö Eesti kõrgkoolidega lihtsustamaks Eesti õppuritel välisõppekeskustesse praktikale minekut ning levitamaks infot õpi- ja karjäärivõimaluste kohta välisõppekeskustes.

4.2. RAHVUSVAHELISTE HARIDUSPROGRAMMIDE ELLUVIIMINE

ERASMUS+ PROGRAMMI ELLUVIIMINE HARIDUSVALDKONNAS

Erasmus + on Euroopa Liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm aastateks 2014-2020. Programm toetas 2019. a Eesti haridusvaldkonda enam kui 20 miljoni euroga (152 projekti).

Joonis 3: Erasmus+ toetisega projektid 2019 aastal

Õpiränne

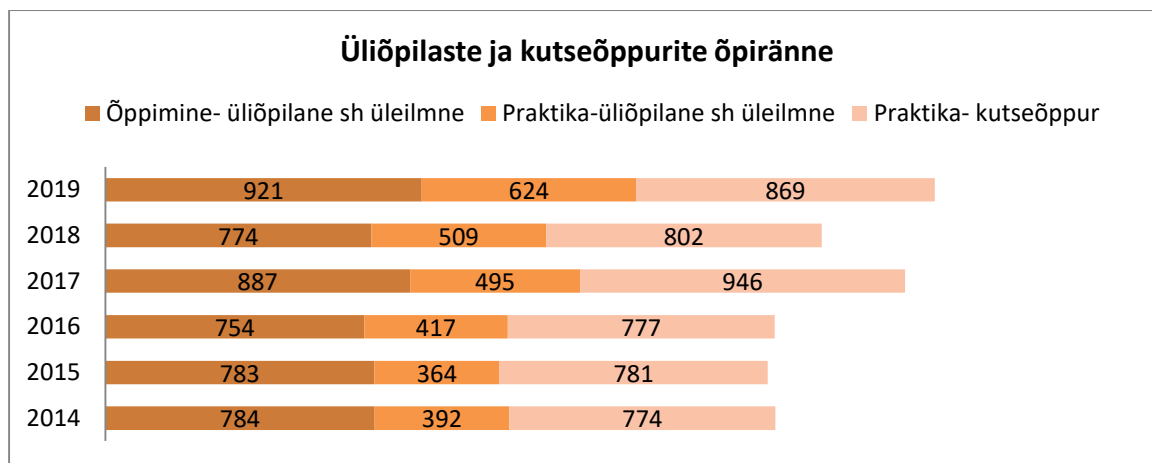
Programmi kuuendal tegevusaastal esitasid Eesti haridusasutused 170 õpirändetaotlust, neist 159 Euroopa-siseseks ning 11 kõrghariduse üleilmseks õpirändeks. Kokku taotleti 5308 inimese õpirändeks Euroopas (3688 - 2018. a) ja 1557 inimese üleilmseks õpirändeks (1095 - 2018. a), mis on märkimisväärne kasv (43%) võrreldes eelmise taotlusvooruga. Kokku eraldati õpirändeks 12,66 miljonit eurot 113 projektile, mille raames on võimalik minna õpirändesse vähemalt 4679 inimesel. Võrreldes eelmise aastaga on toetatud õpirännete arv kasvanud viiendiku võrra (+20%) ning kõige suurema hüppe on teinud täiskasvanuharidus (+56%), järgnevad üld- (+35%) ja kõrgharidus (+25%).

Sellel aastal kujunes tõeliseks väljakutseks õpirände eelarve tõus, mis on võrreldes eelmise aastaga (10,26%) kasvanud neljandiku võrra (25%), kuid märkimisväärsed muutusi ei ole erinevate valdkondade rahastuse proportsioonides; 61% kõrghariduse (Euroopa-sisene 50% ja üleilmne 11%), 30% kutse-, 7% üld- ja 2% täiskasvanuhariduse projektidele.

Valdkond	TAOTLUSED			TOETUSED			EDUKUS toetuse saanud õpirännet e %
	projektide arv	õpirännet e arv	eelarve, €	projektide arv	õpirännete arv	EK toetussumma, €	
EUROOPA-SISENE ÕPIRÄNNE							
Üldharidus	97	968	2155902	53	412	945128	43%
Kutseharidus	21	1679	5094902	21	1259	3769604	75%
Kõrgharidus	17	2432	6349557	16	2424	6341757	100%
Täiskasvanuharidus	24	229	446 720	13	103	196 867	45%
Euroopa-sisene kokku	159	5308	14047081	103	4198	11253356	79%
ÜLEILMNE ÕPIRÄNNE							
Kõrgharidus	11	1557	4 327 227	10	481	1 411 166	31%
KOKKU - Euroopa- sisene ja üleilmne õpiränne	170	6865	18374308	113	4679	12 664 522	68%

Tabel 4: Erasmus+ haridusvaldkonna õpirände statistika

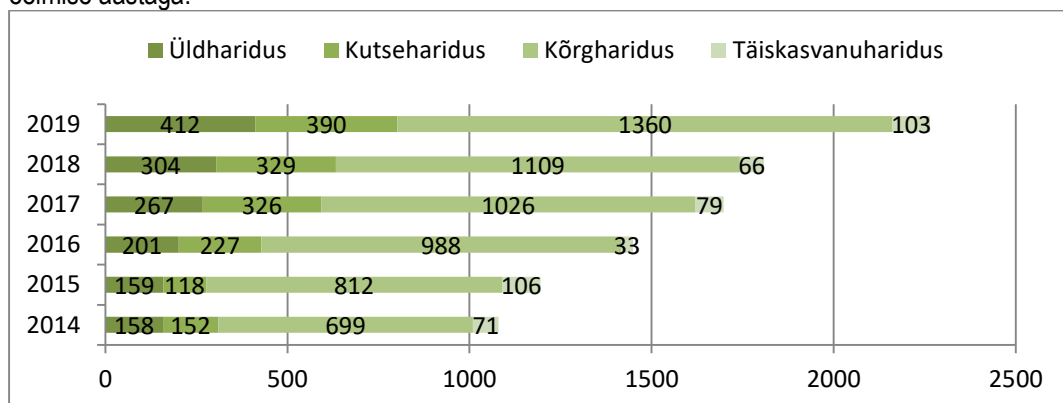
Kõrgkoolide kümme üleilmset õpirändeprojekti toetavad vähemalt 481 inimese lähetust, kellest 245 inimest tuleb partnerriigist Eestisse ja 236 liigub Eestist partnerriiki. Üleilmne õpiränne moodustab 10% kõikidest toetuse saanud õpirännetest.

Joonis 5. Erasmus+ Euroopa-sisene ja üleilmne üliõpilaste ning kutseõppurite õpiränne kuue taotlusvoorü põhjal.

Õpiränduritest 52% moodustavad üliõpilased ja kutseõppurid (2414), kellest 62% läheb praktikale (vastavalt 869 kutseõppurit ja 624 üliõpilast). Üliõpilasi läheb õppima 921, neist 824 Euroopasse ja 97 Euroopast välja.

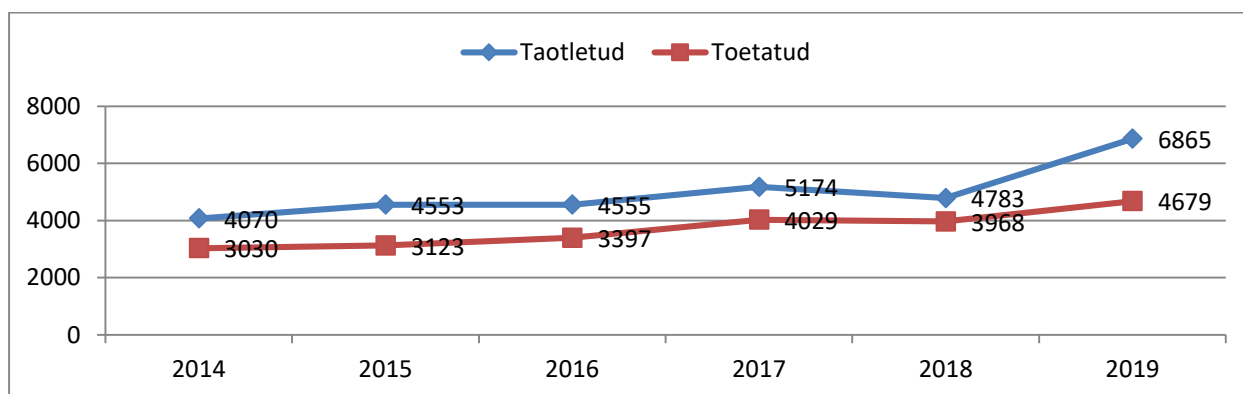
Kõikides valdkondades näitab töötajate õpiränne kasvutrendi, üld- ja kutsehariduses on kuue aasta jooksul poole rohkem inimesi osalemas. Käeoleval aastal on toetatud haridustöötajate õpirännete arv kasvanud tervelt viiendiku võrra võrreldes eelmise aastaga.

Joonis 6:. Erasmus+ toetuse saanud haridustöötajate õpiränne aastatel 2014-2019

Käesoleva aasta toetusesaajate seas oli 103 asutust sh 21 kutsekooli, 20 gümnaasiumi/keskkooli, 20 põhikooli, 10 rakenduskõrgkooli, 7 ülikooli, 8 lasteaeda, 2 muuseumi, 2 rahvaülikooli, 2 raamatukogu, üks muusikakool, üks omavalitsus ning mitmed haridusvaldkonnas tegutsevad koolitus- teabe- ja kompetentsikeskused.

Kuue tegevusaasta jooksul on Erasmus+ programmi toel osalenud õpirändes **rohkem kui 22 200 inimest**, kelles 57% on üliõpilased ja kutseõppurid.

Joonis 7. Erasmus+ õpirännete dünaamika Eestis 2014-2019.

Strateegiline koostöö

Strateegilise koostöö projektid toetavad institutsionaalset arengut ja erinevate haridusvaldkondade probleemide või püstitatud ülesannete lahendamist.

Tänavu oli Erasmus+ hariduse valdkonna strateegiliste koostööprojekti taotlejate seas 70 erinevat Eesti asutust, kes esitasid kokku 86 taotlust 18 miljonile eurole. Taotluse seas oli 45 üld-, 12 kutse-, 15 kõrg- ja 14 täiskasvanuhariduse valdkonna projekti. Võrreldes eelmise aastaga oli taotluste arv kasvanud 72%.

Kokku eraldati 39 strateegilisele koostööprojektile 7,26 miljonit eurot. Kuigi toetussumma oli enam kui 40% kasvanud võrreldes eelmise aastaga, said Euroopa Komisjoni toetuse vähem kui pooled (45%) taotlejatest (2018. aastal 70%), kõige suurem oli konkurents kõrg- ja kutsehariduses, toetuse said vaid 33% projektidest. Euroopas saab toetuse keskmiselt 39,8% taotlejatest.

Eestis said toetuse 23 üld-, 4 kutse-, 6 kõrg- ja 6 täiskasvanuhariduse valdkonna projekti ehk 2019. a toetustest 43% eraldati üld-, 26% kõrg-, 15% täiskasvanu- ja 16% kutsehariduse koostööprojektidele.

Hariduse valdkonna koostööprojekti keskmine toetussumma oli 185 333 eurot, kõige mahukam projekt sai 433 686 eurot ning kõige väiksem 38 049 eurot. Euroopas sai 2019. a taotlusvoorus hariduse valdkonnas toetuse 3952 projekti 656 miljoni euro ulatuses, keskmine toetus oli 166 021 eurot.

Eesti koordineeritud projektid on stabiilse kvaliteediga, taotlejate keskmine hinne oli 74 punkti 100-st (2018. a oli see 71 punkti 100-st). Toetusesaajate keskmine hinne oli 85 punkti 100-st.

Valdkond	TAOTLUSED		TOETUSED			Edukus, %
	arv	taotletud eelarve, €	arv	toetussumma, €	% eelarvest	
Üldharidus valdkondlik	9	2 198 401 €	3	747 516 €	34%	33%
Üldharidus koolide-vaheline koostöö	36	4 727 634 €	20	2 410 265 €	51%	56%
Kutseharidus	12	3 323 930 €	4	1 174 700 €	35%	33%
Kõrgharidus	15	5 527 583 €	6	1 840 769 €	33%	40%
Täiskasvanuharidus	14	2 460 865 €	6	1 112 041 €	45%	43%
KOKKU	86	18 238 413 €	39	7 285 291 €	40%	45%

Tabel 8: Erasmus+ haridusvaldkonna strateegilise koostöö statistika

EUROOPA KEELEÕPPE TUNNUSKIRJA PROGRAMMI TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

2019. a. konkursi tähtajaks laekus 21 tunnuskirja taotlust, neist otsustas žürii tunnustada kolme. Tunnuskiri ja rahalised preemiad anti kätte 22. novembril EVÕL aastakonverentsil Tartus. Tunnuskiri ja rahaline preemia anti üle Pelgulinna Gümnaasiumi ja Tallinna Ühisgümnaasiumi ühisprojektile projektile „Keeledušš“, mis eristus teistest paljude erinevate keelte kasutamise poolest ja kus osales enam kui 60 kooli ning üle 5000 õpilase. Projektil oli haaret, projekt panustas keelelise mitmekesisuse edendamisse ja väärtustamisse. HTM tunnuskirja ja rahaline preemiaga tunnustati Paikuse Põhikooli ja Tallinna Veerise Lasteaia aktiivset ning sisukat tegevust keeleõppe vallas.

NORDPLUS PROGRAMMI TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

Põhjamaade Ministrite Nõukogu haridusprogrammi Nordplus eesmärk on edendada ja tugevdada koostööd Põhja- ja Baltimaade vahel nii üld-, kutse-, kõrg- kui täiskasvanuhariduses. Programm toetab õpirännet, projekte ja võrgustikke ning on avatud hariduse ja elukestva õppega seotud asutustele ja organisatsioonidele.

2019 oli Nordplus programmi (2018-2022) tegevusperioodi teine aasta. Väga edukas oli taotlusvoor Nordplus juuniorprogrammide, kõrgharidusprogrammide ja keelearendusprogrammide esitatud taotluste osas – edukus oli üle 75% ning keelearendusprogrammi puhul lausa 100%. Horisontaalprogrammis oli nii osalemisaktiivsus kui edukus tavapärane, kuid täiskasvanuprogrammide esitati tavapärasest vähem taotlusi ning kahjuks ei rahuldatud ühtegi Eesti asutuste taotlust.

Nordplus programm 2019. a						
	Taotlused /toetused 2018	Taotlused 2019	Toetatud 2019	Edukus	Toetus (eurot)	Eesti asutused partneritena
Nordplus juunior	11/9	13	10	77%	231 465	19
Nordplus kõrgharidusprogramm	13/9	12	9	75%	319 010	77
Nordplus täiskasvanuharidus-programm	9/5	3	0	0%	0	15
Nordplus horisontaal-programm	8/4	7	3	43%	177 245	19
Nordplus keelearendus-programm	0/0	2	2	100%	68 000	0
KOKKU	41/27	37	24	65%	795 720	130

Tabel 9: Eesti asutuste osalemine Nordplus programmis 2019.a

EMP BALTI TEADUSKOOSTÖÖPROGRAMMI TEGEVUSTE ELLUVIIMINE KÕRGHARIDUSE VALDKONNAS

2019. a avanes Euroopa Majanduspiirkonna Balti teaduskoostööprogrammi raames Eesti kõrgkoolidele võimalus taotleda toetust kõrgkoolidevahelistele hariduskoostööprojektidele ja töötajate õpirändeks. Esimeses taotlusvoorus laekus kokku 13 taotlust neljalt ülikoolilt ja ühelt rakenduskõrgkoolilt. Projektidest 10 oli koostööprojektid ja vaid 2 õpirändeprojektid. Kokku taotleti 1,16 miljonit eurot, mis ületas kolm korda eelarvelisi võimalusi.

Toetuse said 4 koostööprojekti, mille kogusumma on 359 835 eurot. Kolme projekti koordinaatoriks on Tartu Ülikool ja ühel EBS.

EUROGUIDANCE TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

Üle-Euroopalise Euroguidance võrgustiku eesmärk on karjääriteenuste kogukonna liikmete teadmiste ja oskuste kasv. Võrgustiku liikmed keskenduvad rahvusvahelistumisele karjääriteenuste valdkonnas ja õpirändele. Eesti Euroguidance keskus tegutseb alates 2019. a sihtasutuses Archimedes. Keskuse sihtrühmaks on nii karjääriteenuste valdkonna praktikud haridus- ja tööhõivesüsteemist kui koolitajad, arendajad ja poliitika kujundajad Eestis ja välismaal. Euroguidance pakub võimalusi valdkonna spetsialistile, kes on huvitatud arendama oma kompetentse seoses globaalse hariduse ja tööturuga, laiendama oma ametialast võrgustikku rahvusvahelisel tasandil ning saama inspiratsiooni teiste kultuuride kogemustest oma professionaalseks arenguks.

Karjäärispetsialistide koolitused

Kuivõrd karjäärispetsialistide tasemeõpe Eestis puudub, siis on kõik pakkumised praktikute hulgas alati väga teretulnud. Euroguidance keskus keskendub sel perioodil **tehnoloogia kasutamisevõimalustele nõustamises, karjäärirakendamise oskuste arendamisele ja rahvusvahelisele õpirändele.**

Strateegiline koostöö

Strateegiline koostöö riiklike ja Euroopa Liidu vastavate asutuste ja võrgustikega karjääriteenuste rahvusvahelistumise heaks on Euroguidance'i üks põhiülesandeid. 2019. a jõustuma hakanud karjääriteenuste reformi ühe sammuna taaskäivitas Töötukassa Karjääriteenuste koostöökogu. Kokku kutsuti olulised partnerid, kellega koos tagada karjääriteenuste kooskõlastatud arendamine ja kättesaadavus üle Eesti. Euroguidance Eesti roll on SA Archimedes esindajana seista valdkonna rahvusvahelistumise eest.

2019. a korraldati ümber Euroguidance võrgustiku juhtimine, sh loodi juhtrühm. Hääletamise tulemusena valiti juhtideks Rootsi ja Eesti keskus. Juhtrühma ülesanne on tagada Euroguidance võrgustiku jätkusuutlik areng, liikmete kaasatus ja proaktiivne suhtlus rahvusvahelise kogukonnaga.

Selleks, et karjäärispetsialistide professionaalsus prioriteedina veelgi laiemalt kõlapinda ja rahvusvahelist fookust saavutaks võõrustati Tallinnas karjäärispetsialistide tasemeõpet pakkuvaid Põhja- ja Baltimaade ülikoole, nn VALA võrgustikku. Algselt Nordplus programmis õpetajate õpirändena kavandatud sündmus andis Eesti partneritele olulise lisaväärtuse, tuues laua taha palju osapooli, sealhulgas poliitikakujundajad, erialaliidu, akadeemiliste ja muude koolituste pakkujad ning Töötukassa kui valdkonna peamise tööandja.

Euroguidance tulemuslikkust peegeldab kõige adekvaatsemalt tegevustes osalejate tagasiside, sh hinnang tegevuste asjakohasusele ja õpiväljundite saavutamisele. Koolituste tagasiside põhjal saame väita, et tegevused on asjakohased ning need toetavad spetsialistide professionaalset arengut.

Selgitamaks karjäärispetsialistide kogemusi ja hinnanguid rahvusvahelise koostöö võimalustele, rahvusvaheliste õppeviiside mõju nende professionaalsele arengule ning ootusi tuleviku suhtes, viidi läbi internetiküsitlus. Kokkuvõttes saime kinnitust, et rahvusvahelises koostöös osalemine toetab nende professionaalset arengut, võimaldab tuua valdkonda teiste riikide häid praktikaid, aitab tutvustada Eestit ja valdkonnas tehtavat ning annab kindlust tegutsemiseks.

5. VÄLISTURUNDUSE AGENTUUR

SA Archimedes Välisturunduse agentuur (TUR) loodi Sihtasutuse Archimedes nõukogu otsusega ning sai alguse 1. novembril. Agentuur võttis üle rahvusvahelistumise agentuuri Dora Pluss tegevus 4 ehk Eesti kõrghariduse rahvusvahelise tutvustamise (Study in Estonia) tegevused ning kommunikatsiooniosakonna halduses olnud Euroopa Komisjoni projekti "Study in Europe".

2019. aasta sügise seisuga kasvas Eestis kraadiõppe välistudengite arv umbes 10%, tõustes 5528 tudengini. Study in Estonia peamisteks märksõnadeks olid siseriiklikud meediakajastused välistudengite teemadel (ERR, Äripäev, Põhjamaade Ministrite Nõukogu rändekonverents jne) ning Statistikaameti uuring, mis käsitles välisüliõpilaste osalemist Eesti tööturul ja selle mõju majandusele. Lisaks algas koostöö Eesti suurima tehnoloogiavaldkonna uudisteportaaliga "Geenius", kes 2019. aastal alustas seeriat välistudengitest, kes vilistlasena tööle jäänud Eestisse.

Sihtriikide heaks korraldatid 6 turunduskampaaniat.

Euroopa Komisjoni projekt Study in Europe tegevused kulgevad edukalt ning plaanis on võimalusel osaleda sama konsortsiumiga (British Council, DAAD, Campus France, Nuffic, Academic Cooperation Association) ka jätkuhankes.

5.1. TEGEVUSED SIHTTURGUDEL

Study in Estonia jätkas väljavalitud sihtturgudel tegevusi koostöös ülikoolidega. Koostöös ülikoolide rahvusvahelise turunduse elluvijatega lähtuti tegevustes nii traditsioonilistest sihtturgudest kui ka sihtriikide turu-uuringu tulemustest. Olulisemateks sihtturgudeks on Venemaa, Soome, Ukraina, India.

Lisaks toimus mitmeid väiksemaid ja suuremaid tegevusi koostöös Eesti ülikoolidega. Study in Estonia osales ise ja/või toetas osalemist võrgustikseminaridel Kasahstanis ja Jaapanis.

Uuele Eesti brändile üleminek koostöös hankepartneriga on toimunud, ning riigihange edukalt lõpetatud. Eesti brändi sini-valge kaubamärk on kasutuses kõigis „Study in Estonia“ kanalites ning tegevustes.

2019 a sügisel valiti välja esimesed Eesti kõrghariduse kaubamärgisaadikud. Kaubamärgi saadikud on pärit eri kõrgkoolidest ning valikul said kaalukeeleks nii kõrgkool, kodumaa kui ka tudengisaadikute motivatsioon. Tudengisaadikud õpivad nii Tartu kui Tallinna kõrgkoolides. Tudengisaadikute profiilid on nähtaval Study in Estonia [kodulehel](#).

2019. a. sügisel viidi läbi traditsiooniline ülemaailmne rahuloluküsitlus koduriigist eemal õppivatele tudengitele. Küsitluse läbiviija on uuringufirma „I-Graduate (International Graduate)“ ning sellel sügisel osalesid Study in Estonia toel uuringus ka Eesti kõrgkoolid. Uuringu tulemused selguvad 2020. aasta veebruaris. Esialgsete andmete järgi andis vastuse enam kui 1400 Eestis õppivate välistudengit.

Study in Estonia veebileht on üks külastatavamaid rahvusvahelise suunitlusega veebilehti HTMi haldusalas. Veebilehti külastati 2019. aastal kokku 280,000 korral ja 192,000 eri külastaja poolt. Keskmiselt viibiti Study in Estonia kodulehel 2 minutit ja 42 sekundit. Külastajaid kokku oli 217 maailma piirkonnast.

Eesti kõrgkoolide tutvustustegevusi toetati kaasrahastuse süsteemi järgi, kus 50% kuludest katab „Study in Estonia“ ning 50% kõrgkool ise. Peamised tegevused, mis kõrgkoolid tutvustustegevustes 2019. aasta jooksul tegid, olid seotud online-turundusega, esindatusega rahvusvahelistes portaalides (Studyportals, Masterstudies), ning infoseminaridega. Lisaks toetati kõrgkoolide osalemist NAFSA võrgustikumessil ja EAIE võrgustikumessil.

5.2. VÄLISÜLIÕPILASTE PAKUTAVAD TEENUSED JA NENDE KÄTTESAADAVUS

Jooksvalt uuendati [stipendiumite andmebaasi](#), mis koondab kõikide välistudengitele suunatud stipendiumite infot. Andmebaasi korrastamine ja parendamine jätkub ka järgnevatel aastatel.

2019. aastal viidi läbi kolm kontaktüritust välisüliõpilastele töö- ja praktikavõimaluste tutvustamiseks. Kõik kolm tegevust toimusid koostöös Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse algatuse „Work in Estonia“ meeskonnaga.

„Study in Estonia“ tellimisel analüüsis Statistikaamet välisüliõpilaste osalemist Eesti tööturul ja selle mõju majandusele. Selgus, et eelmisel õppeaastal maksid välistudengid Eestile tulu- ja sotsiaalmaksuna kaheksa miljonit eurot ning aasta varem lõpetanud välisvilistlased veel enam kui kaks miljonit. Õppimise kõrvalt töötavate välistudengite osatähtsus on viimase kolme aasta jooksul oluliselt suurenenud ja pooled neist jäävad Eestisse tööle ka pärast diplomi kättesaamist.

Uuringu peamised tulemused:

- Õpingute ajal töötab välistudengitest ligikaudu pool, kohalikest üliõpilastest üle 80%.
- Pärast õpingute lõpetamist Eestisse tööle jäänud välistudengite osatähtsus on kahe viimase aasta jooksul pisut suurenenud: 2017. aastal 45%, 2018. aastal 51%.
- Kohe pärast õpinguid töötas Eestis 2016/2017. õppeaastal 56% ning 2017/2018. õppeaastal 58% magistri- ja doktoriõppe lõpetanud välistudengitest.
- Tõenäolisemalt töötavad õpingute kõrvalt välistudengid, kes õpivad info- ja kommunikatsioonitehnoloogia või tehnika, tootmise ja ehituse valdkonnas, samuti ärimise, halduse ja õiguse välisüliõpilased (nende valdkondade välistudengitest töötas õpingute kõrvalt 2018/2019. õppeaastal umbes kaks kolmandikku).
- Aastaid on välistudengid õpingute ajal peamiselt töötanud haldus- ja abitegevuse, majutuse ja toitlustuse ning info ja side tegevusala ettevõtetes.
- Õppeaastal 2018/2019. maksid välistudengid Eestis tulumaksu 2,4 miljonit ja sotsiaalmaksu 5,6 miljonit eurot.
- Õppeaastal 2017/2018. lõpetanud välistudengid maksid Eestis 2018/2019. õppeaastal tulumaksu 0,9 miljonit ja sotsiaalmaksu 1,9 miljonit eurot.

Vilistlasturundus ja Eesti kõrgkoolid lõpetanud välistudengite siirdumine Eesti tööellu

Alustati koostööd Eesti suurima tehnoloogiavaldkonna uudisteportaaliga „Geenius“, kes 2019. aastal alustas seeriat välistudengitest, kes vilistlasena Eestisse tööle jäänud. Sügisest alates on ilmunud 13 lugu, mis tutvustavad valikut kõigi Eesti kõrgkoolide tudengitest, kes on jäänud vilistlasena Eesti tööturule.

5.3. KOOSTÖÖ JA TURUNDUSALASE KOMPETENTSUSE PARANDAMINE

Koolitused ja õppereisid rahvusvahelistumise ja turundusega tegelevatele kõrgkoolide töötajatele

Aasta jooksul toimus kõrgkoolidele neli koolitust.

Haridusturunduse ümarlaud/koosolekud

Aasta jooksul toimus üks kahepäevane ümarlaud Eesti kõrgkoolide rahvusvahelistele turundajatele (aprill), üks ühepäevane ümarlaud (november) ning mitmeid ühepäevaseid koosolekuid, kus arutati aktuaalseid teemasid, tehti kokkuvõtteid varasematest üritustest ja arutati tulevikuteemasid.

Ümarlaudadest võtsid osa kõrgkoolide esindajad, ning lisaks ka Work in Estonia, Research in Estonia ja HTMi esindajad.

Koostöö Põhja- ja Baltimaadega

Igal aastal osaleb SA Archimedes „Study in Estonia“ raames võrgustikkohtumistel Põhjamaade riiklike agentuuridega ning Baltimaade riiklike agentuuridega.

Võrgustikseminarid välismaal

- Osaleti Brüsselis Euroopa Komisjoni kutsel kahepäevasel aastaseminaril „Study in Europe“, kus osalesid kõik Euroopa riiklikud turundajad (28 EL liikmesriiki ja 6 Erasmus+ partnerriiki). raames toimunud Euroopa riiklike turundusagentuuride koostöökohtumisel (September), kus osalesid kõik Euroopa riiklikud haridusturundajad.
- Osaleti EAIE raames toimunud Euroopa riiklike turundusagentuuride koostöökohtumisel (September), kus osalesid EAIE konverentsist osavõtvad Euroopa riiklikud haridusturundajad.
- Toetati Eesti ülikoolide osalemist Euroopa Komisjoni korraldatud võrgustikseminaril Jaapanis (Tokyo, Osaka) õppimaks tundma Jaapani turgu ning Jaapani-Euroopa koostööd ning ka võrgustikseminaril Kasahstanis (Nur-Sultan).
- Esineti maailma ühe suurima ülikooli hindava ränkingusüsteemi QS Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia konverentsil Vilniuses, Leedus ettekandega „Study in Estonia ja Eesti kõrghariduse turundus“.

5.4.STUDY IN EUROPE

Euroopa Komisjoni poolt välja kuulutatud hanke Euroopa kõrghariduse üleilmseks turundamiseks võitis juba 2017. aasta lõpus kuueliikmeline konsortsium, mille üheks eestvedajaks on Sihtasutus Archimedes. Lisaks Eestile viivad projekti „Study in Europe“ läbi veel teiste seas Ühendkuningriik, Holland, Saksamaa, Prantsusmaa ja Brüsselis resideeruv üle-Euroopaline mõttekoda ACA. Projekti eesmärk on tutvustada ülemaailmselt õppimis-, teadus- ja Euroopa Liidu poolt pakutavaid stipendiumivõimalusi Euroopas ning näidata Euroopat kui maailma atraktiivseimat õppimispaika. Projekti kogumaksumus on 1,75 miljonit eurot.

Study in Europe konsortsiumi partnerid on British Council (UK), EP-NUFFIC (Holland), Sihtasutus Archimedes, Campus France (Prantsusmaa), DAAD (Saksamaa) ja üle-euroopaline mõttekoda ACA (Academic Cooperation Association).

SA Archimedes roll projektis on toetada ülemaailmsete haridusmesside läbiviimist, ning töötada välja Euroopa kõrghariduse turundussõnumid ja sotsiaalmeedia strateegia.

6.NOORTEAGENTUUR

SA Archimedes Noorteagentuur (SANA) tegeleb noorte, noorsootöötajate ja noortevaldkonna arengu toetamisega ning rahvusvahelise koostöö edendamisega. Noorteagentuuri visiooniks on „tegusad rahulolevad noored arenevas kodanikuühiskonnas“.

Noorteagentuuri 2019. aasta tulemused võib kokku võtta järgmiste näitajate abil:

Programm “Erasmus+” noortevaldkonnas (E+:EN)

- 2019. aastal Erasmus+ noortevaldkonnas toetatud Eestis ja välismaal toimuvates KA1 rahvusvahelistes noortevahetustes ja noorsootöötajate õpirände projektides **osaleb kokku 5021 Eesti noort ja noorsootöötajat**. Eestis 2019. aastal toetatud KA2 strateegilise koostöö projektides **osaleb 965 inimest** ja KA3 noorte osalusprojektides **647 noort**
- **Eestis eraldati Erasmus+ noortevaldkonna 88 projektile toetusi 2 535 422 miljoni euro ulatuses**, millest saab kasu kokku 4041 osalejat ja 507 organisatsiooni, kes on toetatud projektidesse kaasatud

- Korraldati programmi Erasmus+: Euroopa Noored 8 rahvusvahelist õpisündmust Eestis, millest 2 olid rahvusvahelised veebiseminarid. Koolitustel osales kokku 281 inimest (sh 27 Eesti osalejat); ning 22 õpisündmust kohalikul tasandil, kus osales kokku 388 osalejat.
- Toetati 137 Eesti noorsootöötaja osalemist programmide Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpus õpirändes soodustades seeläbi nende professionaalset arengut, kuulumist rahvusvahelistesse võrgustikesse ja tulevaste rahvusvaheliste noortevaldkonna projektide teket ja kvaliteeti.

Programm “Euroopa solidaarsuskorpus” (ESK)

- 2019. aastal viidi läbi 3 Euroopa solidaarsuskorpuse taotlusvoor, mille raames **esitati kokku 62 taotlust. Neist toetati 50 taotlust: kogusummas 1 218 053 miljonit eurot**
- Eestis toetatud ESK vabatahtliku teenistuse, töö- ja praktikaprojektides ning solidaarsusprojektides **osaleb kokku 392 noort ja 44 organisatsiooni**
- ESK vabatahtlikus teenistuses osalevatele noortele **korraldati aasta jooksul 17 koolitust millel osales kokku 299 noort**
- Täna tegutseb Eesti viieteistkümnnes maakonnas **159 akrediteeritud ESK kvaliteedimärgisega organisatsiooni**. Kõige rohkem on esindatud Harju, Ida-Viru ja Tartu maakond. Kõige levinumad valdkonnad vabatahtlike kaasamiseks Eestis on haridus, noorsootöö, sotsiaaltöö, kultuur.

Erasmus+ Rahvusvaheline Noorte Osaluse ja Info SALTO Ressursikeskus (SALTO PI)

- Koostöös Erasmus+ riiklike agentuuridega noortevaldkonnas, käivitati 2 Erasmus+ strateegilise partnerluse projekti, millest üks meedia- ja infokirjaoskuse teemal (Media & Information Literacy) ja teine noorte osaluse uute suundade teemal (New Waves for Youth Participation). Mõlema projekti tulemusel luuakse Participation Resource Pool, mitmeid online õppematerjale (sh juhendeid, videosid, webinare) koondav veebikeskkond, luuakse noorte osaluse strateegia ning korraldatakse Tallinnas kaks suursündmust (Media & Information Literacy Project LAB, mis toimus edukalt augustis 2019 ja Youth Participation Conference mais 2020)
- Rahvusvahelise SALTO PI noorte osaluse ekspertide mõttekoja (Think Tank on Youth Participation) töö tulemusena anti 2019. aastal välja kogumik „A seat at the table for everyone - Promoting inclusive youth participation through the EU Youth Strategy 2019-2027“
- Käivitati koostöö Euroopa Komisjoni ja üleeuroopalise noorteinfo võrgustiku Eurodesk keskusega, et arendada koostöös välja Euroopa Liidu programmide Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpus noortevaldkonna võimaluste kommunikatsioonistrateegia. Infotöös parima sünergia saavutamiseks korraldas SANA Norras Erasmus+ agentuuride kommunikatsioonitöötajatele ja Eurodesk võrgustikule ühise koolituse
- Koostöö ja sünergiate tõstmiseks kohtub Erasmus+ ja ESK Ressursikeskuste SALTO võrgustik ühel või kahel korral aastas. 2019. aasta septembris võõrustas agentuur SALTO keskuste võrgustiku koosolekut Tallinnas

Programm “Noortekohtumised” (PNK)

- Toetati **1516 noort ja 81 noortetöötajat osalemist programmis “Noortekohtumised”**, suurendades seeläbi Eestis elavate erineva emakeelega noorte ühistegevusi ja teineteisemõistmist. Koos kvaliteeti toetavate koolituste ja infoseminaride osalejatega oli Noortekohtumiste 2019. aasta tegevustesse kaasatud 1751 noort
- Toetati **projekte kokku 183 839 euro ulatuses, millest viiakse ellu 60 noortekohtumist**
- Valmis programmi [Noortekohtumised mõju-uuring](#)

ESF tegevus “Noorsootöötajate koolituste arendamine” (ESF NKA)

- Korraldati noorsootöö kvaliteedile ja noorsootöötajate ning koolitajate pädevuste arengule suunatud **koolitusi 882 osalejale**. Lisaks noortevaldkonna täiendkoolituse korraldamisele ja arendamisele, panustati ka noorsootöölase täienduskoolituste süsteemide väljatöötamise ülikoolides. Kokku on 2015-2019 osalenud ESF tegevustes **5157 inimest**.
- Anti välja noortevaldkonna **ajakirja MIHUS**, mis tõi noorsootöötajateni ja teiste noortega töötavate inimesteni teemasid tehnoloogia arengust, väärtustest ja eetikast ning noortega töötava inimese enesetäiendamisest.

- Uuendati noorsootöötajate arengut toetava veebi mitteformaalne.ee struktuuri kasutajasõbralikumaks ja arendati selle sisu

Programm “Hooliv klass” (HK)

- Viidi ellu programmi “Hooliv klass” üheksas Eesti üldhariduskoolis (10 klassis), mille eesmärgiks on suurendada noorte sotsiaalseid oskusi ja hoolivust teiste õpilastega suhtlemisel. Programmis osalesid üldhariduskoolide 6-7. klassi õpilased (212) ja nende õpetajad, huvijuhid ja koolide noorsootöö partnerid (32).

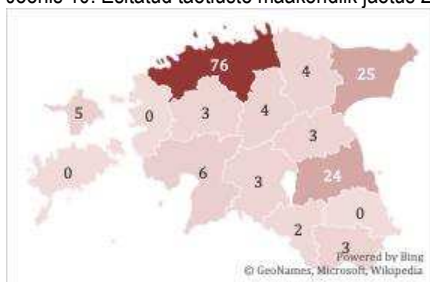
6.1. PROGRAMMI ERASMUS+: EUROOPA NOORED ELLUVIIMINE

Erasmus+ programmi raames 2019. aastal toetatud Eestis ja välismaal toimunud KA1 rahvusvaheliste noortevahetuste ja noorsootöötajate õpirände projektides osales 5021 Eesti noort ja noorsootöötajat. Eestis 2019. aastal toetatud KA2 strateegilise koostöö projektides osaleb 965 inimest ja KA3 noorte osalusprojektides 647 noort.

Erasmus+ kolme taotlustähtaja raames esitati Eesti agentuurile noortevaldkonnas kokku 158 taotlust, millest toetati 88 taotlust. Toetatud taotluste arv on väiksem kui eelmisel aastal, sest suurema eelarvemahuga toetatud taotluste osakaal oli 2019. aastal suurem.

Taotlusi esitati pea kõigist Eesti maakondadest (enim Harjumaalt, Tartumaalt ja Ida-Virumaalt). 2019. aastal ei esitatud Erasmus+ programmi raames noortevaldkonnas taotlusi vaid Saaremaalt, Läänemaalt ja Põlvamaalt.

Joonis 10. Esitatud taotluste maakondlik jaotus 2019

Eesti agentuurile esitatud Erasmus+ taotlusi toetati kõigis maakondades, väljaarvatud neis, kust taotlusi ei esitatud (Saaremaa, Põlvamaa ja Läänemaa) 2019. aastal pööras SANA erilist tähelepanu neile piirkondadele, kus taotlemisaktiivsus madal või üldse puudus, suunates sinna rohkem info- ja

koolitustegevusi, mis võiksid aidata sihtgruppidel programmidesse

Joonis 11: Toetatud taotluste maakondlik jaotus

Rahvusvahelised noortevahetused

Aastal 2019 laekus noortevahetuste projektitaotlusi 10-st maakonnast. Taotlusi ei esitatud Jõgevamaalt, Põlvamaalt, Läänemaalt, Saaremaalt ja Võrumaalt. Kõige rohkem taotlusi esitati Harjumaalt (21), Ida-Virumaalt (12) ja Tartumaalt (10). Võrreldes eelmise aastaga kasvas Ida-Virumaalt, Tartumaalt ja Lääne-Virumaalt esitatud taotluste arv. 10% taotlustest esitati esmataotlejate poolt. Kõige rohkem käsitletud teemad olid noorte osalus, loovus ja kultuur, tervis ja heaolu, kaasatus ning kultuuridevaheline õppimine.

Kuna eelmiste aastate taotluste rahastusmäär oli vaid 30%, siis paljud taotlejad kaotasid motivatsiooni taotlusi esitada. Seetõttu esitati 2019.a. tunduvalt vähem taotlusi, mistõttu kasvas rahastatud projektide osakaal 23% võrra.

Enamus taotlustest esitati MTÜ-de poolt (47). Positiivse tendentsina võib välja tuua koolide ja kohalike omavalitsuste huvi kasvu projektitegevuse vastu.

Noorsootöötajate õpiränne

Aastal 2019 laekus noorsootöötajate õpirände projektitaotlusi 11-st maakonnast. Taotlusi ei esitatud Läänemaalt, Põlvamaalt, Saaremaalt, Valgamaalt. Kõige rohkem taotlusi esitati Harjumaalt (32), Tartumaalt (5), Ida-Virumaalt (4) ja Pärnumaalt (4). Positiivne oli see, et 2019.aastal esitatud projektidest oli ainult üks abikõlbmatu. Enamus taotlustest oli esitatud MTÜ-de poolt (23). Ühel korral oli taotlejaks noortekeskus ja ühel korral noortegrupp. 2019.aastal said toetust kolme esmataotleja taotlused.

2019.aastal kõige rohkem käsitletud teemad olid noorte osalus, noortepoliitika, noorsootöö. Oli ka mitmeid projekte, mille oluliseks eesmärgiks oli rahvusvahelise koostöö ja võrgustike arendamine. Viiel korral oli suunaks innovaatilise õppekava või materjali loomine. Teistel teemadel projekte oli vähem.

Strateegiline koostöö noortevaldkonnas

Noortevaldkonna strateegilise koostöö projektide eesmärk on arendada noortevaldkonda, tuues läbi rahvusvahelise partnerluse uusi teadmisi oma organisatsiooni või luues koos rahvusvaheliste partneritega uuenduslikke lahendusi noortevaldkonnas. Strateegilise koostöö projektid võimaldavad teostada eriilmelisi projekte ja tegeleda valdkonnaülest probleemidega kaasates ka haridus- ja koolitusvaldkonda, projektid võivad kesta maksimaalselt 2.5 aastat. Strateegilise koostöö projektid jagunevad tulenevalt oma põhieesmärkidest: innovatsiooni projektideks või heade praktikate jagamise projektideks.

Üldiselt tegelevad noortevaldkonna strateegilise koostöö projektid noortevaldkonna rahvusvahelise koostööga, et arendada uuenduslikke noorsootöö lähenemisi, töötatakse välja meetodeid, õppevara, õpivahendeid ja õpimaterjale, mis arendaksid noorte võtmepädevusi ja põhioskusi või toetavad noorsootöötajate professionaalset arengut. Oluline roll on ka noorsootöö programmide ja meetodite arendamisel, millega toetatakse sotsiaalset kaasatust, nii NEET noorte kui teiste noorte vähemusrühmade seas.

2019. aastal esitati Eesti agentuurile 17 taotlust, millest rahastati 6 strateegilise koostöö projekti (millest üks oli rahvusvaheline noortealgatus) ja lõppes 8 varasematel aastatel Eesti agentuuri poolt toetatud strateegilise koostöö projekti.

Noorte osalusprojektid

Aastal 2019 laekus 7 noorte osalusprojekti. Esitatud projektidest toetati nelja projekti, neist üks oli rahvusvaheline ja kolm olid kohalikud noorte osalusprojektid. See tulemus peegeldab ka varasemate aastate tendentsi, et kohaliku tasandi osalusprojektide vastu on suurem huvi, mis kinnitab ka vajadust kohalike projektide toetamise järele.

Peamised taotlejad on mittetulundusühingud (75%) ja koolid (25%). 2020. aastal tuleb rohkem tähelepanu pöörata noorte osaluskoegade kaasamisele. Seejuures tasub aktiivsemalt tutvustada Erasmus+ osalusprojektide võimalusi KOV töötajatele, kuna see on hea võimalus kaasata noori otsustusprotsessidesse.

Kokku plaanitakse 2019. aastal rahastatud projektidesse kaasata 647 noort, neist 15% on vähemate võimalustega osalejad. Võrreldes eelmise aastaga on osalejate arv järsult langenud, kuna aastal 2019 ei olnud mahukamaid kohalikke projekte ning teistest Erasmus+ alategevustest (KA1 ja KA2) ei olnud võimalik täiendavaid eelarvevahendeid antud alategevuse projektide suuremaks toetamiseks suunata.

Vähemate võimalustega, erivajadustega ja piiratud võimalustega osalejate kaasamine Erasmus+ programmi

Erasmus+ programmi noortevaldkonna projektides, mida toetas Eesti agentuur 2019. aastal, osales KA1 ja KA3 tegevustes kokku 936 vähemate võimalustega osalejat, mis moodustas 22% kõigist osalejatest (tabel 12).

KA 1 tegevustes osales 2019. aastal kokku 841 vähemate võimalustega osalejat, mis moodustab 32% kõigist KA1 tegevustes osalejatest. Noortevahetustes osales 646 vähemate võimalustega osalejat, ehk 34% kõigist osalejatest 2019. aastal ja noorsootöötajate õpirändes oli vähemate võimalustega osalejaid 195, ehk 28% kõigist noorsootöötajate õpirändes osalejatest. Erivajadustega ja saatjat vajavaid osalejaid oli 2019.a KA1 tegevustes kokku 95 inimest (4% kõigist osalejatest). KA 3 noorte osalusprojektides osalejate seas oli vähemate võimalustega noorte osakaal 15%.

SANA pöörab noortele võrdsete võimaluste loomisele nii programmides osalemiseks kui ühiskonnas laiemalt läbi aastate erilist tähelepanu. Koostöös 15 Erasmus+ riikliku agentuuriga viiakse kaasatuse soodustamiseks ellu strateegilist partnerlusprojekti SPI (Strategic Partnership for Inclusion), mis hõlmab nii kohalikke kui rahvusvahelisi koostöö-, koolitus -ja arendustegevusi.

Tabel 12: Vähemate võimalustega osalejad Erasmus+ programmi noortevaldkonna Eestis toetatud projektides 2019.a

	Osale- jate arv kokku	Vähemate võimalustega osalejad	Vähemate võimalustega osalejate %	Erivaja- dustega osalejad	Osalejad, kes vajavad saatjat
Noortevahetused	1899	646	34%	43	9
Noorsootöötajate õpiränne	691	195	28%	36	9
KA1 KOKKU (Noortevahetused + noorsootöötajate õpiränne)	2590	841	32%	78	17
Strateegilise koostöö projektid (KA2)*	965				
Noorte osalusprojektid (KA3)	647	95	15%	4	1
Kokku	4202	936	22%	83	19

* KA 2 projektide kohta ei ole võimalik esitada vähemate võimalustega osalejate kohta infot, osalejatelt ei koguta neid andmeid.

Riiklike agentuuride koostöös elluviidud Erasmus+ ja Euroopa solidaarsuskorpuse õpiränded, kohalikud ja rahvusvahelised koolitustegevused ja rahvusvahelised strateegilised partnerlusprojektid

Noortevaldkonna agentuuride rahvusvahelised koostöö- ja koolitustegevused (TCA) on Erasmus+ programmi elluviimisel kandvaks ja arendavaks jõuks, sest selle kaudu juhitakse nii programmi, kui ka laiemalt - noorsootöö kvaliteeti, arengut ja rahvusvahelistumist. See toimub peamiselt läbi rahvusvahelise kogemustejagamise ning noorsootöötajate koolitamise, aga ka rahvusvaheliste võrgustike ja partnerlussuhete tekke ja arengu toetamise.

2019. aastal toimus SANA eestvedamisel Eestis Erasmus+ TCA raames 6 rahvusvahelist koolitust ning 2 rahvusvahelist veebiseminari, kus osales 281 osalejat, nende seas 27 Eesti osalejat

Lisaks rahvusvahelistele koolitustegevustele viidi 2019. aastal Erasmus+ TCA ja Euroopa solidaarsuskorpuse NET (Networking and Training) tegevuskava raames ellu 22 erinevat kohalikku koolitustegevust, kus osales 388 inimest.

Kokku toimus 2019. aastal seega Erasmus+ ja ESK programmide raames Eestis 31 koolitussündmust 669 osalejale.

2019. aastal saadeti 137 Eesti noorsootöö spetsialisti 48-le rahvusvahelisele väliskoolitusele (sh rahvusvahelised koolitused, seminarid, õppevisiidid, tööpraktika, konverentsid jne). Neist 41 toimus Erasmus+ programmi raames (125 osalejat) ja 7 Euroopa Solidaarsuskorpuse programmi raames (13 osalejat). Osalemisvõimalused jagunesid üle Eestimaa.

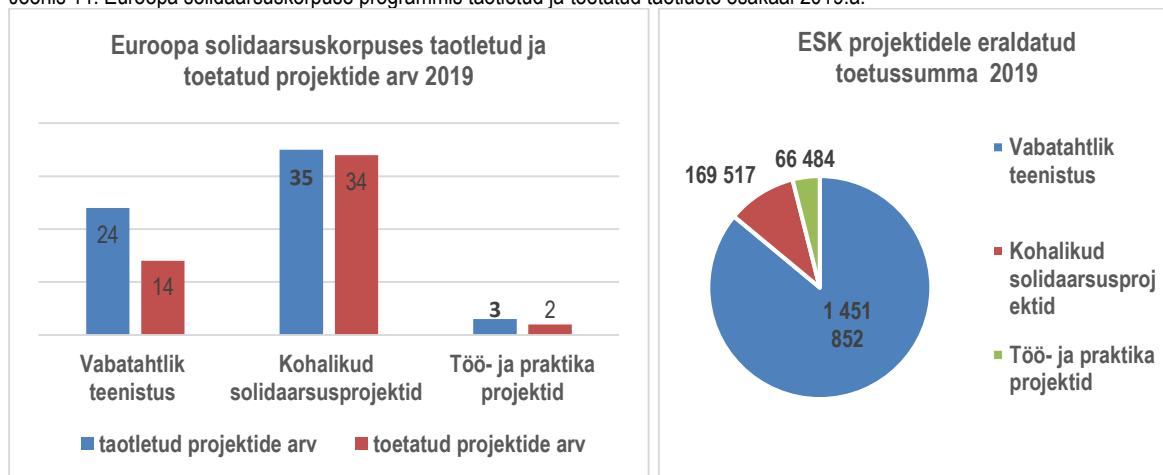
Joonis 13. Erasmus+ noortevaldkonna väliskoolitustel osalejate maakondlik jaotus 2019.a.

Selleks, et tõsta rahvusvaheliste noorteprojektide arvu ja kvaliteeti ning aidata noortel jõuda ideest projektini toimusid SANA noortekoolitused. Koolitustele tulid noored üle Eesti koos noorsootöötaja/ liidri/ õpetajaga, et üheskoos oma algusjärgus või pooleliolevaid projekteid arendada või hoopis uusi projekteid välja töötada. Aastal 2018 toimus 4 suuremat noorteprojektide kirjutamise koolitust (2 eesti keeles ja 2 vene keeles), kus osales kokku 109 osalejat ning üks väiksem koolitus Haapsalus 7 osalejaga. Kuna noortekoolituste populaarsus oli soovitud väiksem, otsustati 2020 aastal rohkem rõhku panna koostööle teiste organisatsioonidega koolituste korraldamisel ja temaatiliste projektikoolituste korraldamisele.

6.2. PROGRAMMI “EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUS” TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

2019. aastal viidi läbi 3 Euroopa solidaarsuskorpuse taotlusvooru, mille raames esitati kokku 62 taotlust. Neist toetati 50 taotlust, kogusummas 1 218 053 miljonit eurot.

Joonis 14. Euroopa solidaarsuskorpuse programmis taotletud ja toetatud taotluste osakaal 2019.a.

Joonis 12. ESK projektidele 2019.a. eraldatud toetussummad alategevuste lõikes

Eesti agentuuri poolt 2019. aastal Euroopa solidaarsuskorpuse (edaspidi ESK) programmi vabatahtliku teenistuse, töö- ja praktikaprojektides ning solidaarsusprojektides **osaleb kokku 392 noort ja 44 organisatsiooni.**

Täna tegutseb Eesti viieteistkümnes maakonnas 159 akrediteeritud ESK kvaliteedimärgisega organisatsiooni. Kõige rohkem on esindatud Harju, Ida-Viru ja Tartu maakond. Kõige levinumad valdkonnad vabatahtlike kaasamiseks Eestis on haridus, noorsootöö, sotsiaaltöö, kultuur.

Joonis 15. Euroopa solidaarsuskorpuse programmis 2019. aastal taotletud ja toetatud projektide maakondlik jaotus

Vabatahtlik teenistus

2019. aastal toetati vabatahtliku teenistuse taotlusi üheksast maakonnast. Taotlusi ei esitatud Hiiumaalt, Lääne-Virumaalt, Põlvamaalt, Pärnumaalt ja Saaremaalt. Kõige rohkem taotlusi tuli Harjumaalt (9) ja Tartumaalt (4). Vabatahtliku teenistuse populaarsus on kasvavas trendis ja teises taotlusvoorus pidime rahaliste vahendite puuduse tõttu jätma rahastamata vabatahtliku teenistuse projekte, mis olid abikõlblikud ning kolmandas taotlusvoorus ei rahastatud ühtegi vabatahtliku teenistuse projekti. Suuremahulised taotlejad on partnerluslepingut omavad 4 organisatsiooni, kelle taotluste summa moodustas ca 32% toetatud vabatahtliku teenistuse projektide eelarvest. Partnerluslepingud on pikaaegsete taotlejatega 2018. aastal sõlmitud lepingud, mille alusel prioritseerime nende nelja organisatsiooni taotlusi ja rahastame neid võimalikult suures mahus. Antud aastal pidime eelarveliste piirangute tõttu kõiki nelja taotlust kärpima 20% võrra. Rahaliste vahendite puudus on selge märk lisarahastuse vajaduse kohta.

Rahastatud Vabatahtliku teenistuse projektides, osales kokku 184 noort, nendest eestlasi oli 102 ja välismaalasi 82. Osalevate vabatahtlike toetamiseks toimub aastaringset treeningtsükkel, mille raames Eestist välismaale suunduvad noored saavad ettevalmistava koolituse (pre-departure) ja Eestisse saabuvad välismaa noored saavad saabumisejärgse ja vaheanalüüsi koolituse (on-arrival ja mid-term). Lisaks toimub ka analüüsikohtumine ehk annual event, milles osalevad nii teenistuse viimase aasta jooksul lõpetanud Eesti vabatahtlikud kui ka hetkel Eestis viibivad välisvabatahtlikud. Kokku toimus aasta jooksul vabatahtlikele ja neid toetavatele organisatsioonidele 17 koolitustegevust, kus osales 299 inimest. Tulenevalt taotluste arvu kasvamisest ja üldiselt vabatahtliku tegevuse populaarsemaks muutumisest suureneb 2020. aastal ka koolitustegevuste hulk.

Vabatahtliku vastuvõtmise eelduseks on kvaliteedimärgis, mille taotluste hulk kasvas samuti 2019. aastal ulatudes 61 taotluseni ja kokku omab kvaliteedimärgist hetkel 159 organisatsiooni. Võrdluseks 2018. aastal oli taotluste hulk 48 ehk kasv on 13 võrra. Uuel aastal jätkub uute organisatsioonide kaasamine ja seda ka väljaspool noorsoo- ja sotsiaaltöö valdkonda, et pakkuda mitmekesisemaid võimalusi vabatahtlikuks tegevuseks.

Töö- ja praktikaprojektid

Töö- ja praktikaprojektide suunal jätkus intensiivsem teavitustöö, mille hulka kuulusid nii individuaalsed nõustamised kui ka infohommikud ja infoseminarid relevantsetele organisatsioonidele. Töö- ja praktikaprojektide puhul esitati esimesed taotlused 3. taotlusvoorus. Üks taotlus esitati Harjumaalt, üks Jõgevamaalt ja üks Tartumaalt. Kolmest esitatud taotlusest rahastati kaks.

Töö- ja praktikaprojektides osalevad esimesed 31 noort 2020. aastal, nende hulgas 23 eestlast ja 11 välismaalast.

16 organisatsiooni taotles kvaliteedimärgist praktika suunal ja 14 organisatsiooni töö suunal. Järgmisel aastal jätkub töö uute organisatsioonide värbamisel ja olemasolevate suunamisel taotluse esitamiseni.

Solidaarsusprojektid

Solidaarsusprojekte laekus kokku 11 maakonnast, taotlusi ei esitatud Saaremaalt, Raplamaalt, Põlvamaalt ja Jõgevamaalt. Kõige rohkem taotlusi tuli Harjumaalt (13) ja Tartumaalt (7). Laekunud taotlustest ei toetatud ühte, mis ei olnud abikõlblik.

Kohalikes solidaarsusprojektides osales kokku 177 noort. Need on 177 noort, kes osalevad projektis tuumikgrupi liikmetena ehk noored, kes viivad ise tegevusi läbi. Lisaks neile kaasasid projektid ka teisi kogukonna liikmeid erinevates vanustes.

Solidaarsusprojektide taotlejate hulk on olnud aasta jooksul stabiilne. Taotlejate ring on laienenud, tuues kaasa hulgaliselt uusi organisatsioone ja noortegruppe, kuid ka nüüd juba korduvtaotlejaid viimases voorus, mis viitab programmist saadud positiivsele kogemusele.

Vähemate võimaluste noorte kaasamine Euroopa Solidaarsuskorpusesse

Euroopa Solidaarsuskorpuse programmi eesmärk on edendada sotsiaalset kaasatust, tagades vähemate võimalustega noortele juurdepääs kõigile programmi võimalustele.

Vabatahtlikus teenistuses osales 2019. aastal 43 vähemate võimalustega osalejat, ehk 23% kõigist osalenutest. Kahes, töö- ja praktika projektis, mida on Euroopa Solidaarsuskorpuse programmi raames seni rahastatud oli 24 vähemate võimalustega osalejat, mis moodustab 77% kõigist osalejatest.

Kohalikud ja rahvusvahelised koolitustegevused

2019. aastal toimus Euroopa Solidaarsuskorpuse raames 7 rahvusvahelist õpirännet, milles osales kokku 13 osalejat. Paralleelselt rahvusvaheliste tegevustega leidsid aset ka kohalikud algatused, mille hulgas olid projektilaborid noortele (Ideepahvak), Step-in koolitused uutele taotlejatele ja Euroopa Solidaarsuskorpuse kogukonna toetamine. 2020. aastal suureneb rahvusvaheliste õpirännete arv ning agentuur tegeleb intensiivsemalt sobivate osalejate leidmisega.

6.3.OSALEMINE EL NOORTEVALDKONNA PROGRAMMIDE E+ JA ESK RAY UURINGUTEVÖRGUSTIKU TEGEVUSES

SANA kuulub alates 2007. aastast rahvusvahelisse [RAY uurimisvõrgustikku](#) (Research-based Analysis and Monitoring of the European Youth Programme). Võrgustik hõlmab 34 riigi Erasmus+ noorteprogrammi ja Euroopa Solidaarsuskorpuse programmi riiklike agentuure ja nende teaduspartnereid. RAY uurimisvõrgustik tegeleb Erasmus+ noorteprogrammi ja Euroopa Solidaarsuskorpuse programmi tegevuste (Euroopa noorteprogrammide) analüüsimise ja monitoorimisega, viies läbi rahvusvahelisi uuringuid Euroopa noorteprogrammide tegevusvõimaluste kohta. RAY võrgustiku eesmärk on panustada noorsootöö valdkonnas rahvusvahelisse koostöösse ja dialoogi poliitikute, noorsootöö praktikute ja uurijate vahel, et paremini mõista ja teadmispõhiselt kujundada noorsootöö valdkonna arengut Euroopas.

2019. aastal lõppes kaks pikaajalist rahvusvahelist RAY uurimisprojekti, milles SANA osales alates 2015. aastast: [Noorsootöötajate ja noortejuhtide kompetentsi ja pädevuste arendamise uuring](#) (RAY CAP) ja [Noorte osaluse ja kodanikuaktiivsuse uuring](#) (RAY LTE).

6.4.ERASMUS+ RAHVUSVAHELISE NOORTE OSALUSE JA INFO SALTO RESSURSIKESKUSE TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

SALTO Noorte Osaluse ja Informatsiooni Ressursikeskus (edaspidi SALTO PI) töötab välja ja levitab noortevaldkonna õppe- ja koolitusmaterjale, korraldab rahvusvahelisi koolitusi ja partnerlusseminare ning toetab Erasmus+ agentuuride tegevust noortevaldkonnas.

SALTO võrgustiku kompetentsi laiendamiseks 2018. aastal loodud noorte osaluse ekspertide rahvusvahelisel mõttekojal (Think Tank on Youth Participation) toimusid 2019. aastal regulaarsed koosolekud. Mõttekoja töö tulemusena anti 2019. aastal välja kogumik „[A seat at the table for everyone - Promoting inclusive youth participation through the EU Youth Strategy 2019-2027](#)“, alustati kahe uue uurimisteemaga ning toimus mõttekoja praktilise töö ümberkorraldamine (virtuaalne suhtlus, infovahetus).

Koostöös Erasmus+ riiklike agentuuridega noortevaldkonnas, käivitati 2 Erasmus+ strateegilise partnerluse projekti (TCA). Mõlema projekti tulemusel luuakse Participation Resource Pool, mitmeid online õppematerjale (sh juhendeid, videosid, webinare) koondav veebikeskkond, luuakse noorte osaluse strateegia ning korraldatakse Tallinnas kaks suursündmust (Media & Information Literacy Project LAB, mis toimus edukalt augustis 2019 ja Youth Participation Conference mais 2020, mille korraldustöö algas 2019. aasta lõpus). Mõlemad TCA projektid kestavad 2020. aasta sügiseni.

2019. aastal käivitati koostöö Euroopa Komisjoni ja üleeuroopalise noorteinfo võrgustiku Eurodesk keskusega, et arendada koostöös välja Euroopa Liidu programmide Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse noortevaldkonna võimaluste kommunikatsioonistrateegia.

SALTO PI on suutnud täita oma 2019. aasta indikaatorid ja tulemused ning ellu viia tööplaanis ette nähtud tegevused plaanipäraselt.

6.5. ESF TEGEVUSE “NOORSOOTÖÖTAJATE KOOLITUSTE ARENDAMINE” 2015-2018 KOOLITUSTEGEVUSTE JA KOOLITUSSÜSTEEMI ARENDUSTEGEVUSTE ELLUVIIMINE

2019. aasta oli ESF tegevuse “Noorsootöötajate koolituste arendamine” viimane aasta. Tegevuste eesmärk oli toetada noortevaldkonna spetsialistide pädevuste arengut paindlike koolitusvõimaluste kaudu ning arendada noorsootöölaste koolituste süsteemi ja kvaliteeti. Tegevuste tulemusel on tõusnud noortevaldkonna töötajate erialased pädevused, koolitustel õpitut rakendatakse ning toimib laiapõhjaline koostöö nii valdkonnasiseselt kui ka sidususvaldkondadega. Seatud sihttase koolitustel osalenud noorsootöötajate arvule 2020. aasta alguseks oli 4900 inimest. Seatud sihttase koolituste mõju ja kvaliteeti hindavate analüüside arvule oli 5.

2019. aasta jooksul on ESF tegevustesse (arendus- ja koolitustegevused) kaasatud 882 inimest. Kokku on programmi raames kaasatud 5157 inimest. Koolitustegevused olid suunatud rahvusvahelistumise ning noorte osaluse ja kaasamise ja noorsootöö kvaliteedi toetamisele, nutika noorsootöö pädevuse suurendamisele ja rakendamisele, juhtimise ja huvikaitse tegevuste paremale planeerimisele ja elluviimisele ning õppimise ja kaasamise teemadele huvihariduses. Käsitlemist leidsid ka noorte vaimse tervise ja diskrimineerimise vähendamise teemad ning pädevused, mida noorsootöötajad vajavad, et kaasata noori, kes ei õpi ega tööta. Lisaks toimusid koolitused, töötoad ja kogukonna kohtumine ka noortevaldkonna koolitajatele.

2019. aastal valmis 2 koolituste mõju ja kvaliteeti hindavat analüüsi. Kokku on 2020. aasta alguseks valminud 5 analüüsi. Uuringud toovad välja, et vahetu tagasiside andjatest 95% hindas, et noorsootöötajate koolitusprogrammi koolitus vastas nende ootustele. 79% vastanutest tunnevad ennast kindlana, rakendades õpitut peale koolitusel osalemist.

2019. aastal ilmus kolm ajakirja MIHUS numbrit: tehnoloogia; noorsootöö eetika ja väärtuste ning noorsootöötajate enesearengu teemadel.

Teostati ka mitteformaalne.ee veebi struktuuri- ja sisu-uuendus. Uuenenud kodulehte saab näha alates 2020. aasta algusest. 2019. aasta jooksul külastas kodulehte kokku 26 846 inimest (26 390 uut). Võrreldes eelmise aastaga on külastajate arv pea kahekordistunud.

2019. aasta lõpuks valmis noorsootöö õpiku kontseptsioon, mille aluseks oli 2013. aastal ilmunud Eesti noorsootöö õpik.

Eesti keelde tõlgiti 7 noortevaldkonna materjali:

Tallinn Ülikool, Tartu Ülikooli Narva Kolledž ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia arendasid 2019. aasta jooksul välja noorsootöötajate täienduskoolituse süsteemi ülikoolides, töötades välja ainekavasid, õpimaterjali ja viies ellu seminare, loenguid ja võttes vastu välislektori ja kohtudes valdkonna ekspertidega, et omada 2020. aastast valmisolekut pakkuda noorsootöötajatele täienduskoolitusi.

6.6. PROGRAMMI “HOOLIV KLASS” TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

2019. aastal lähtuti programmile seatud eesmärkidest:

- õpetada 6-7. klassi noortele oskusi ja pakkuda kogemusi, mis aitavad kujundada klassist hooliva meeskonna;
- tõsta noorte õpimotivatsiooni ja koolirõõmu;
- ennetada koolikiusamist ja koolist väljalangevust;
- toetada õpetajate ja noorsootöötajate kujunemist hoolivust märkavaks ja esiletoovaks praktikuks
- tugevdada üldhariduse ja noorsootöö koostööd.

Programmis osales 2019. aastal 10 klassi, kus õppis kokku 212 õpilast. Osalenud koolid olid: Tartu Mart Reiniku Kool, Saku Gümnaasium, Oskar Lutsu Palamuse Gümnaasium, Saue Gümnaasium, Pääsküla kool, Põltsamaa Ühisgümnaasium, Mooste Mõisakool, Viljandi Kesklinna kool, Pärnu Raeküla kool ja Salme kool.

2019. aastal toimusid programmi raames tugimeeskondade koolitused, septembris ja novembris, kus osales 32 klassijuhatajat ja tugimeeskonna liiget. Noortekoolitustel osales 228 inimest (sh. 206 õpilast). Klassijuhatajatele pakkus programmi raames tuge mentor, Einike Mölder, kellega toimus igal klassijuhatajal 4 individuaalset kohtumist.

6.7. PROGRAMMI “NOORTEKOHTUMISED” TEGEVUSTE ELLUVIIMINE

2015. aasta märtsist käivitatud pilootprojekt “Noortekohtumised”, jätkas 2019 aastal oma viienda tegevusaastaga, eesmärgiga jätkuvalt toetada Eestis elavate 11-19-aastaste erineva emakeelega noorte siseriiklike koostööprojekte suurendades seeläbi teineteisemõistmist, koostööd ja noorte arengut.

2019. aasta olulisemad muudatused programmis:

- Projektikohtumisele ehk põhitegevusele lisandus finantseeritud ettevalmistav kohtumine, mille kestus on 1-2 päeva, igast partnerorganisatsioonist osaleb juhendaja koos 1-2 noorega.
- Programm avati erinevatele kultuuridele, üks partner on eestikeelne, teised muu kultuuritaustaga.
- Maksimalne noorte arv ühes projektis tõusis 30'ni.

Muudatused võeti taotlejate poolt väga hästi vastu – ettevalmistava kohtumise vajadust on varasematel aastatel lõpparuannetes korduvalt välja toodud, noorte arvu suurendamine ühes projektis on samuti taotlejatepoolse tagasiside põhjal vastu võetud ja programmi avamine muukeelsetele Eestis elavatele noortele on andnud võimaluse programmist osa saada noortel, kes muidu noorsootöövõimalustega nii kursis ei ole olnud. 2019. aastal rahastati nelja projekti, millest kahes osalesid pagulasnoored ja kahes Eesti elavad Rumeenia ja Moldova päritoluga noored.

2019. aastal korraldati kaks programmi taotlusvoor – taotlused esitati 1. aprilliks ja 1. novembriks. Kahe tähtaja kohta saabus Noorteagentuurile kokku 50 projektitaotlust 81 noortekohtumiseks 2118 noorele, kogusummas 272 079 eurot. Kokku toetati 2019. aastal 38 projekti, mille raames viiakse ellu kokku 60 noortekohtumist, milles osaleb kokku 1516 noort (toetussumma kokku 183 839 eurot). Projektides osaleb kokku 81 noortetuhti. Keskmine noortekohtumise pikkus oli (koos reispäevadega) 5 päeva ning valdav enamus projekte teostati kahe partneri koostöös.

Noortekohtumiste projekti teemad on sellised, mis noori endid kõnetavad ja on valitud noorte poolt. 2019. aastal näitasid noored tõsist huvi üles (vaimse) tervise, keskkonna, spordi, kultuuridevahelise õppe ja meeskonnatöö vastu.

2019. aastal valmis programmi Noortekohtumised [mõju-uuring](#), mis võtab kokku noortekohtumiste olulisemad tulemused ajavahemikus 2015-2018. Uuring leidis, et Noortekohtumistel on noorte pädevuste arengule suur mõju. Kõige enam areneb noortel suhtlus võõrkeeles (sh vene emakeelega noortel areneb enab võõrkeeles suhtlemise julgus), isiklik, kultuuridevaheline, sotsiaalne ja kodanikupädevus, algatusvõime ja ettevõtlikkus ning õppimisoskus.

6.7. VÄÄRTUSARENDUSE TEGEVUSKAVA ELLUVIIMINE NOORTEVALDKONNAS

2019.a tegevuseesmärgid olid järgmised:

- Inimõiguste hariduse ja noorsootööd seos noortevaldkonnas on selgelt kommuunikeeritud, sh läbi noorsootöö eriala õppekavauuenduse, inimõiguste hariduse ressursside kättesaadavuse, vastavate poliitikasoovituste formuleerimise ning kajastub SANA tiimi pädevustes ja erinevates tegevusformaatides, näiteks läbi meediakirjaoskuse ja sallivuse teema edendamise
- Vaimse tervise teemade puhul on noortevaldkonnas enam teadvustatud riskigrupid ning seosed levinumate vaimse tervise murede ja vaimse vägivalla, näiteks tõrjumise vahel
- Noortevaldkonnas on kättesaadavaks tehtud ja koolitatud inimõiguste haridusel põhineva sootundlik metodoloogia käsiraamatu "Väeneid" põhjal
- Seosed vaeuudiste leviku ja polariseerumise vahel on rohkem teadvustatud

Eesmärgid said kavandatud tegevuste ulatuses täidetud. Peamise sündmusena toimus Tallinnas oktoobri lõpus inimõiguste hariduse konverents, kust saadi sisend, et rahvusvahelisel inimõiguste päeval, 10 detsembril avaldada inimõiguste haridust puudutavad poliitikasoovitused teema integreerimiseks noortevaldkonda, ühtlasi toimus inimõiguste hariduse materjalide ja ressursside levitamine sotsiaalmeedia kaudu, SANA tiim sai koolitust inimõiguste hariduse teemas ning anti taas välja vaenukõne ennetamise käsiraamat "Järjehoidjad" ning toimetatud väljaanne "Inimõiguste haridus ja noorsootöö". Noortevaldkonna infokandjas MIHUS ilmus inimõiguste hariduse alal ja sootundliku noorsootöö teemadel artiklid.

Rahvusvahelisel tasandil tegeleti 2019.a. partnerlusprojektide "Noored inimõiguste eest" ja "Teadlikud tegusad noored" tegevuste läbi viimise ja projektide lõpetamisega ning järeltegevuste aktiivse planeerimisega ajaperioodiks 2020-2021.

6.8. SANA AVALIKUD SUHTED JA INFOTEGEVUSED

Noorteagentuuri kommunikatsioon oli tugevalt seotud 2019. aastal agentuuri strateegia toetamisega. Suur rõhk oli väärtuste ja strateegia kommuunikeerimisele. Ühtlustati Noorteagentuuri visuaalset brändi sidudes SANA nime agentuuri poolt vahendatavate programmidega ning kujundati läbivad sõnumid, mis on tugevdanud SANA tuntust valdkonnas ja väljaspool. Lisaks töötati oma kanalite ning sisu kvaliteedi tõstmise nimel. Arenduse läbisid nii noored.ee veeb kui ka portal mitteformaalne.ee Lisaks võeti sotsiaalmeedia kanalite haldamisel strateegilisem suund. Samal ajal laiahaardelise digikommunikatsiooniga lükati käima rahvusvahelise noorteinfo võrgustik, mis saavutas hea ühenduse kohaliku tasandi noorsootöoga. Aktiivse rohujuure tasandi infojagamise nimel tuli panustada palju kommunikatsioonitiimi ressursse infovõrgustiku motiveerimisse, vedamisse ning koolitamisesse.

7. STRUKTUURITOETUSTE AGENTUUR

SA Archimedes struktuuritoetuste agentuur (STR) vahendab eurotoetusi, mille riik on suunanud teaduse ja kõrghariduse valdkonna arenguks. Täpsemalt menetleb rakendusüksus projektitaotlusi, nõustab nii toetuse taotlejaid kui ka juba toetust saanud projekte ja maksab välja toetusraha.

2019. aasta olulisemaks eesmärgiks oli tulemusraamistiku eesmärkide saavutamine 2018. aasta RESi raames täiendavalt eraldatud vahendite sihtotstarbeline kasutusele võtmine. Tulemusraamistiku eesmärgid ka saavutati ning selle tulemusena eraldati kõrghariduse- ja teaduse meetmetele täiendavalt toetust summas 16,7 mln eurot. RESi raames eraldatud täiendavate vahendite osas tehti otsused investeringute kavas kinnitatud projektide osas, kuid kahjuks teiste meetmete käivitamine on lükkunud rakendusüksusest sõltumatutel põhjustel aastasse 2020. 2019. aasta lõpu seisuga on rahuldamise otsus tehtud 134 projekti osas toetuse summas 329,49 mln eurot. Aasta lõpu seisuga on käimasolevaid projekte 100. STR-i vastutusalala eelarvest on kohustusi võetud 93,2% ulatuses. Kohustustega katmata on veel toetuse vahendeid summas 24,04 miljonit eurot, millele lisandub 2020 aastal täiendavalt 16,72 mln eurot.

Kui 2019. aastal menetles rakendusüksus 537 maksetaotlust abikõlblikus summas 72,7 mln eurot (toetuse summa 66,67 mln eurot). Tähtaegselt menetletud maksetaotluste osakaal oli 98,59% ning keskmine menetlusaeg 39 kalendripäeva.

Põhiprotsesside osas oli STR-i 2019.a eesmärgiks senisest efektiivsemad, paindlikumad ning riskidel põhinevad kontrollid, mille tulemusena on tagatud:

- kasusaajate rahulolu ilma regulatsioonides järeleandmisi tegemata;
- meetmete disain, mis toetab seatud tulemuseesmärkide saavutamist;
- STR-i tegevuseesmärkide saavutamine.

2020. aasta olulisemateks eesmärkideks on kõikide rakenduskavas kõrgharidusele ja teadusele eraldatud vahendite kasutusele võtmine ning rakendusüksuse funktsioonide sujuv üleminek Riigi Tugiteenuste Keskusele.

7.1. STRUKTUURITOETUSTE AGENTUURI TEGEVUSEESMÄRGID

Rakendusüksuse seatud tegevuseesmärgid 2019. aastaks ning nende saavutustasemed olid alljärgnevad:

- **Esitatud maksetaotluste arv 537** (eesmärk 450). Maksete kiirema menetlemise huvides jagati kokkuleppel toetuse saajatega maksetaotlusi väiksemateks osadeks, mistõttu oli esitatud maksetaotluste arv prognoositust suurem.
- **Prognoositud abikõlbliku summa ja maksetaotlustega esitatud abikõlbliku summa erinevus 5,37%** (eesmärk $\leq 15\%$). Suurimad erinevused planeeritud ja esitatud kulude vahel olid programmilise tegevusena rakendatavas Valdkondliku teadus- ja arendustegevuse toetamise programmis. Teiste meetmete puhul olid erinevused algselt prognoositud kulude ning tegelikult esitatud kulude vahel marginaalsed.
- **Tähtaegselt menetletud maksetaotluste osakaal 98,59%** (eesmärk 100%). 90 kalendripäeva tähtaeg ületati kaheksa maksetaotluse puhul 566-st, mille puhul oli tegemist kas viimase maksetaotlused, mida ei saanud maksta välja enne juhtkomisjoni poolt lõpparuande kinnitamist, või vastanud toetuse saajad rakendusüksuse päringutele tähtaegselt.
- **Maksetaotlusega esitatud ja maksega aktsepteeritud abikõlblike kulude erinevus 1,3%** (eesmärk $\leq 3\%$). Abikõlblike kulude erinevuse kahanemine võrreldes 2018. aastaga (erinevus oli 2,11%) on tingitud lahenduse leidmisest mitmetele piiravate tingimustega hangete rikkumise kahtlustele, mistõttu rakendusüksus sai teostada täiendavaid väljamakseid toetuse saajale.
- **Finantsmõjuta projektiauditite osakaal 75%** (eesmärk $>50\%$). 2019. aastal viidi rakendusüksuse tegevuse üle läbi neli auditit. Kaks projektiaudit ning kaks süsteemiauditit. Finantsmõjuga tähelepanek tehti vaid ühe auditit puhul.

- **Rakendusüksuse meetmete eelarvest kohustustega kaetud osa 90,17%** (eesmärk 95%). Kuna mitmete uute meetme tegevuste avanemine on viibinud, siis ei olnud võimalik rakendusüksusest sõltumatutel põhjustel nimetatud tegevuseesmärki saavutada.

Seisuga 31.12.2019 on rakendusüksus teostanud väljamakseid **49,44%** ulatuses meetmete toetuse eelarvest. Väljamaksed meetmete lõikes on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 16: Perioodi 2014-2020 väljamaksed seisuga 31.12.2019 (toetus)

Lühinimi	Meetme eelarve (toetus)	Väljamaksed toetus	Eelarve jääk	Väljamaksete %
ASTRA	125 855 769	87 717 612	38 138 158	69,7%
Riiklik infra	28 132 204	13 322 289	14 809 915	47,4%
Dora+ ja Mobilitas+	54 521 178	22 830 582	31 690 596	41,9%
Tippkeskused	38 745 760	16 605 425	22 140 335	42,9%
TEAME+ ja TEEME+	5 393 588	3 324 735	2 068 853	61,6%
RITA	26 639 012	8 144 151	18 494 861	30,6%
ERIALA stipendiumid	25 029 087	15 061 768	9 967 319	60,2%
Nutikas spetsialiseerumine	37 217 159	7 778 520	29 438 639	20,9%
IKT programm	12 000 000	0	12 000 000	0,0%
KOKKU	353 533 757	174 785 082	178 748 675	49,4%

Väljakutsed 2020 . aastal

Suurimateks väljakutseteks eeloleval aastal on:

- Rakendusüksuse meetme tegevuste sujuv üleminek Riigi Tugiteenuste Keskusesse;
- Investeeringute kava muutmine ja täiendavate vahendite eraldamine toetuse saajatele riigieelarve strateegia koostamise raames – rakenduskava muudatuse raames on planeeritud eraldada toetuse saajatele täiendavaid vahendeid investeeringute kallinemiseks ja tegevuste laiendamiseks toetuse summas 4,117 mln eurot;
- Uute meetmete käivitamine –ressursside väärimise alase teadus- ja arendustegevuse toetamine (eelarve 12 mln eurot), teadlaste sektoriaalse mobiilsuse toetamine (eelarve 2 mln eurot) ning Finest Twins targa linna tippkeskuse toetusmeetme rakendamine (eelarve 8,6 mln eurot);

2019. aastal lõppes 24 projekti, neist neli ASTRA meetmes, kolm riikliku tähtsusega infrastruktuuri arendamise meetmes ning 17 projekti nutika spetsialiseerumise rakendusuuringute toetamise meetmes. 2020. aastal on lõppemas 50 projekti, neist kaheksa ASTRA meetmes, kaks riikliku tähtsusega infrastruktuuri arendamise meetmes, 20 teaduse populariseerimise projekti ning 20 nutika spetsialiseerumise meetme projekti.

2020. aastaks seatud tulemuseesmärgid ning nende indikaatiivsed saavutustasemed võrreldes 2019. aastaga on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 17: Struktuuriotuste agentuuri tulemusindikaatorid 2020.a.

TULEMUSINDIKAATOR	2019	2020
	Eesmärk	Eesmärk
Esitatud maksetaotluste arv (tk)	450	400
Prognoositud abikõlbliku summa ja maksetaotlusega tegelikult esitatud abikõlbliku summa erinevus	< 15%	< 15%
Tähtaegselt menetletud maksetaotluste (sh aruandluse) osakaal	100%	100%
Maksetaotlusega esitatud ja maksega aktsepteeritud abikõlblike kulude erinevus	< 3%	< 3%
Finantsmõjuta projektauditite osakaal	> 50%	> 50%
Finantskorrektsioonide maht kohustustega kaetud eelarvest	< 2%	< 2%
Rakendusüksuse vastutusala perioodi 2014-2020 struktuuriotuste eelarvest kohustustega kaetud osa (kumulatiivne)	95%	100%

Toetuse saajate poolt esitatud prognooside alusel on tegelikkuses planeeritud esitada 432 maksetaotlust.

Auditid ja kontrollid

2019. aastal viidi läbi kokku neli auditit, millest üks lõppes tähelepanekuga. Eesmärgina oli seatud, et projektauditites on finantsmõjuta tähelepanekute osakaal suurem kui 50% ja saavutati 75% tase. 2019. aasta lõpu seisuga on rakendusüksuses pooleli kaks süsteemiauditit ning üks projektaudit.

7.2.RAKENDAMISE ÜLEVAADE MEETME TEGEVUSTE LÕIKES

Institutsionaalne arendusprogramm teadus- ja arendusasutustele ja kõrgkoolidele (ASTRA)

ASTRA raames viiakse ellu 27 projekti sh 7 projekti, milles raames toetatakse teadus- ja õppehoonete rajamist. Seisuga 31.12.2019 on projektide võetud kohustused (abikõlblikud kulud, eelarve) 135,761 mln eurot.

Võetud kohustustest moodustavad:

- teadus- ja õppehoonete rajamise (ASTRA tegevus 1) kulud 47,77% (64,857 mln eurot),
- sisutegevuste (ASTRA tegevused 2-7) kulud 52,23% (70,904 mln eurot).

ASTRA projektide elluviimine toimub suures osas plaanipäraselt, mõningaid probleeme on hangetega, mille väljakuulutamise on veninud tulenevalt hankedokumentide ettevalmistamiseks kuluvast ajast ja/või mis ei jõua hankelepingute sõlmimiseni.

Seisuga 31.12.2019 on alates perioodi algusest välja makstud abikõlblike kulusid summas 94,717 mln eurot so 70% võetud kohustustest (Tabel 18), sealhulgas teadus- ja õppehoonete rajamise osas 88%.

Projektide tulemuslikkust näitab see, et kõik projekti väljundnäitajad on plaanipäraselt graafikus või isegi ületäidetud. Sõltumata sellest, et projektide eelarvete täitmised on olnud osaliselt planeeritust madalamad.

2020. aastaks on toetuse saajad prognooside kohaselt planeerinud esitada hüvitamiseks toetatavate tegevuste elluviimiseks seotud kulusid summas 20,4 mln eurot.

2019. aastal välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 41 päeva ja erinevus esitatud ja prognoositud maksetaotluste mahtude osas oli 6,41%.

Tabel 18. Projektide arv, võetud kohustused ja maksed seisuga 31.12.2019

Tegevus	Projektide arv	Võetud kohustused (abikõlblikud kulud (euro))	2014-2019 makstud abikõlblikud kulud (euro)	Eelarve kasutamine
Teadus- ja õppehoonete rajamine (tegevus 1)	7	64 857 207	57 075 634	88%
Sisutegevused (tegevused 2-7)	20	70 904 683	37 642 184	53%
Kokku	27	135 761 890	94 717 818	70%

Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel.

Meetmes Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri arendamine on rahastatud 13 projekti abikõlblikus summas 21,34 mln eurot, toetus 20,276 mln eurot. 2019. aastal lõppes kolm projekti ning 2020. aastal on lõppemas veel kahe projekti tegevused.

Kõik meetme tegevuse projektid läbisid 2019. aastal vahehindamise ning kahe projekti osas tehti tingimuslik edasise rahastamise otsus. Meetme juhtkomisjon hindab 2019. aasta aruannete põhjal uuesti nende kahe projekti rakendamise edukust.

2019.aasta III kvartalis avati ka meetme tegevuse II taotlusvoor, mis oli suunatud Eesti teadustaristu teekaardile 2019 kantud projektidele ning projektid ei tohi olla toetust saanud varasemalt samast meetmest. II taotlusvooru eelarveks oli 7,84 mln eurot. Kokku esitati täiendavasse taotlusvooru 11 investeerimisettepanekut toetuse summas 12,4 mln eurot.

Seisuga 31.12.2019 on toetuse saajatele välja makstud toetus summas 13,32 mln eurot (abikõlblik summa 14,023 mln eurot).

Meetme rakendamine on plaanipärane. 2020. aastaks on toetuse saajad prognooside kohaselt planeerinud esitada hüvitamiseks toetatavate tegevuste elluviimisega seotud kulusid 3,362 mln eurot.

2019. aastal välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 47 päeva ja erinevus esitatud ja prognoositud maksetaotluste mahtude osas oli 6,82%.

Teaduse ja kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine (Dora Pluss, Mobilitas Pluss)

Dora Pluss programmis on tegevuste elluviimine 2019. aastal oluliselt hoogustunud. Aasta lõpuks on välja makstud 51,27% tegevustele planeeritud eelarvest ning sellest 2019. aastal 24%. Kõige suuremad väljamaksed on lühi- ja pikaajalise mobiilsuse tegevuses suunal Eestist välja ning rahvusvahelise turunduse tegevustes, vastavalt 53,76% tegevuse eelarvest ning 76,71% tegevuse eelarvest.

2019. aastal välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 56 päeva ja erinevus esitatud ja maksetaotlusi esitati prognoositud mahust 10% suuremas abikõlblikus summas.

Programmi rakendamine oli 2019. aastal tegevuskava kohane. 2020. aastaks on prognoositud väljamakseid 4,252 mln eurot.

Mobilitas Pluss raames prognoositi 2019. aastal esitada abikõlblikke kulusid 5,9 mln euro ulatuses, aasta jooksul vähendati prognoosi ning planeeriti esitada abikõlblikke kulusid 5,6mln euro ulatuses. 2019. aastal esitati 19 maksetaotlust mahus 5,48 mln eurot. Mobilitas Pluss eelarve täitmine on 35,49%.

Mobilitas Pluss puhul on oluliselt viibinud tagasipöörduvate teadlaste (väljamaksed tegevuse eelarvest seisuga 31.12.2019 35%) ning järel doktorite Eestisse tööle asumine aste (väljamaksed tegevuse eelarvest seisuga 31.12.2019 40%), mistõttu on nii tegevused kui ka toetuse lõppkasusaajatele välja maksmine viibinud. Suuremaid lahknevusi planeeritust on ka tegevuse Horisont 2020 ja Euroopa Teadusruumi grantide toetamine tulemuste saavutamisel, kus tegevuse eelarvest on kasutatud ainult 26%, kuid indikaatoriks määratud grantide arv moodustab planeeritust juba 100%.

Seisuga 31.12.2019 on toetuse saajale välja makstud toetus summas 11,59 mln eurot (abikõlblik summa 12,43 mln eurot). 2020. aastaks on prognoositud väljamakseid 6,818 mln eurot.

2019. aastal välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 54 päeva ja erinevus esitatud ja prognoositud maksetaotluste mahtude osas oli 6,42%.

Teaduse tippkeskuste toetamine teaduse rahvusvahelise konkurentsivõime ning tippkvaliteedi tugevdamiseks

Teaduse tippkeskuste toetamine meetme tegevuse raames on rahastatud üheksa taotlust abikõlblikus summas 41,16 mln eurot (toetuse summa 39,1 mln eurot). 2019. aastal toimus meetme projektide vahehindamine, kus toetuse saajate aruandeid hindasid väliseksperdid ja siseriiklikud hindamiskomisjoni liikmed. Kõik tippkeskused läbisid hindamise positiivse tulemusega ning nende tegevuse edasist toetamist senises mahus peeti otstarbekaks.

Seisuga 31.12.2019 on toetuse saajatele välja makstud toetus summas 16,61 mln eurot (abikõlblik summa 17,48 mln eurot). 2020. aastaks on toetuse saajad prognooside kohaselt planeerinud esitada hüvitamiseks toetatavate tegevuste seotud kulud 6,338 mln eurot.

2018. aastal välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 47 päeva ja erinevus esitatud ja prognoositud maksetaotluste mahtude osas oli 8,39%. Meetme rakendamine on plaanipärane.

Teaduse ja teadushariduse populariseerimine ühiskonnas, sh „TeaMe+“

Teeme+ meetme tegevuse raames on rahastatud 23 projekti abikõlblikus summas 5,64 mln eurot (toetuse summa 5,37 mln eurot). Teeme+ projektide kui ka programmi TeaMe+ tegevused on 2019. aastal toimunud planeeritult. Kuna TeaMe+ tegevused olid planeeritud lõppema 2020. aasta augustis (v.a. saatesari Rakett 69), siis on tegevuste elluviija esitanud taotluse tegevuste pikendamiseks aastani 2022.

Seisuga 31.12.2019 on toetuse saajatele välja makstud toetus summas 3,325 mln eurot (abikõlblik summa 3,487 mln eurot). 2020. aastaks on toetuse saajad prognooside kohaselt planeerinud esitada hüvitamiseks toetatavate tegevuste seotud kulud 1,38 mln eurot.

2019.a välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 33 päeva ja erinevus esitatud ja maksetaotlusi esitati prognoositud mahust suuremas summas TeaMe+ osas 7,58% ja Teeme+ projektide osas 5,22%. Meetme rakendamine on plaanipärane.

Valdkondliku teadus-ja arendustegevuse tugevdamine (Riigiasutuste TA alase võimekuse tõstmine (RITA))

Projekti tegevused on kulgenud ajakava kohaselt, kuid maksete tegemisel on viivitusi. Suuremad probleemid on seotud tegevuse 1 Strateegilise teadus- ja arendustegevuse toetamine projektide planeeritust aeglasema käivitumisega ning ka sellega, et kõik konkursid ei ole esimese korraga õnnestunud ning korduskonkursside korraldamine võtab lisaaega. Siiski on 2019. Aasta lõpuks kõikide uuringuteemade osas lepingud sõlmitud ning käimas on 15 suuremahulist tegevuse 1 uuringut.

Tegevuse 2 TAI poliitikaseire raames on heaks kiidetud 82 uuringut, millest mitme käivitumine on viibinud või on ajakava pikenenud, mistõttu ei lõpe projektid ettenähtud tähtajal. Kumulatiivselt on lõppenud 51 uuringut.

Tegevuse 3 Teadusnõunike ametikohtade toetamine ministeeriumides täitmine on olnud planeeritust edukam. Algselt kavandatud 8 teadusnõuniku asemel on ministeeriumites tööl 12 teadusnõunikku ning nende koostöö on sujuv ning hea. Probleeme tekitab nõunike kiire kaadrivoolavus.

Tegevuse 4 Teadmispõhise poliitikakujundamise toetamine on lõppenud seitse uuringut ning pooleli on üks partnerite poolt läbiviidav uuring.

Teised programmi kavandatud tegevused toimuvad plaanipäraselt. Muudatusi tegevuste elluviimisel ei esinenud.

Seisuga 31.12.2019 on toetuse saajale välja makstud toetus summas 8,144 mln eurot (abikõlblik summa 9,268 mln eurot). 2020. aastaks on toetuse saajad prognooside kohaselt planeerinud esitada hüvitamiseks toetatavate tegevuste seotud kulud 6,941 mln eurot.

2019. aastal välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 44 päeva ja erinevus esitatud ja prognoositud maksetaotluste mahtude osas oli 20,55%.

Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades.

Meetme tegevustes on seisuga 31.12.2019 välja makstud abikõlblikud kulud 60,18% ulatuses meetme eelarvest.

Nimetatud meetme tegevuse 1 "Stipendiumi saavate üliõpilaste arv kõrghariduse esimesel ja teisel astmel" osas on eelarve täitmine olnud 2019. aastal väga hea, ulatudes 64% tegevuse eelarvest.

TAT-i tegevus 2 "Stipendiumi saavate üliõpilaste arv kõrghariduse kolmandal astmel" ei ole käivitunud soovitud mahus ning ülikoolide huvi antud tegevuse vastu on väike. Tegevuse eelarve täitmine oli 31.12.2019 seisuga ainult 37%.

Seisuga 31.12.2019 on toetuse saajale välja makstud toetus summas 15,061 mln eurot (abikõlblik summa 15,061 mln eurot). 2020. aastaks on toetuse saajad prognooside kohaselt planeerinud esitada hüvitamiseks toetatavate tegevuste seotud kulud 3,927 mln eurot.

2019. aastal välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 29 päeva ja erinevus esitatud ja prognoositud maksetaotluste mahtude osas oli 3,19%.

TA programm nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades

Meetme tegevuses on käimas IV taotlusvoor, mis lõpeb septembris 2020 või meetme tegevuse vahendite ammendumisel. IV taotlusvooru on esitatud **35** taotlust. Taotluse esitajate jaotumine ettevõtte suuruse alusel on toodud alljärgnevalt:

- **20** väikeettevõtet, taotluste toetuse summa **11 925 756,90** eurot;
- **9** keskmise suurusega ettevõtet, taotluste toetuse summa **4 032 507,40** eurot;
- suurettevõtet, taotluste toetuse summa **1 279 381,99** eurot.

Ettevõtete keskmine vanus esitamise ajal **8,52** keskmine töötajate arv **86,74** ning esitatud taotlustest **26 olid suunatud** rakendusüingu tegemiseks ja **9** taotluses olid kombineeritud rakendusüing ning tootearendus.

Seisuga 21.01.2019 on meetme tegevuses rahastuse saanud 52 taotlust toetuse summas 17,48 mln eurot.

Seisuga 31.12.2019 on toetuse saajatele välja makstud toetus summas 7,78 mln eurot (abikõlblik summa 11,34 mln eurot). 2020. aastaks on toetuse saajad prognooside kohaselt planeerinud esitada hüvitamiseks toetatavate tegevuste seotud kulusid 8,299 mln eurot.

2019.a välja makstud maksetaotluste keskmine menetlusaeg oli 20 päeva ja maksetaotlusi esitati prognoositust enam 2,2%.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	20 762 603	17 615 406	2
Nõuded ja ettemaksed	24 446 584	21 289 883	3
Kokku käibevarad	45 209 187	38 905 289	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	16 059	27 407	3
Immateriaalsed põhivarad	56 528	67 880	5
Kokku põhivarad	72 587	95 287	
Kokku varad	45 281 774	39 000 576	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	44 785 494	38 520 915	7
Kokku lühiajalised kohustised	44 785 494	38 520 915	
Kokku kohustised	44 785 494	38 520 915	
Netovara			
Reservid	127 823	127 823	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	351 838	344 925	
Aruandeaasta tulem	16 619	6 913	
Kokku netovara	496 280	479 661	
Kokku kohustised ja netovara	45 281 774	39 000 576	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	37 316 997	101 125 672	9
Tulu ettevõtlusest	111 485	148 385	10
Muud tulud	0	2	
Kokku tulud	37 428 482	101 274 059	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-29 572 943	-94 408 666	11
Mitmesugused tegevuskulud	-2 479 482	-2 205 083	12
Tööjõukulud	-5 045 475	-4 394 240	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-20 632	-10 989	5
Muud kulud	-299 828	-250 805	14
Kokku kulud	-37 418 360	-101 269 783	
Põhitegevuse tulem	10 122	4 276	
Muud finantstulud ja -kulud	6 497	2 637	15
Aruandeaasta tulem	16 619	6 913	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	10 122	4 276	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	20 632	10 989	5
Muud korrigeerimised	1 123	2 637	
Kokku korrigeerimised	21 755	13 626	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-3 145 354	12 994 572	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	6 264 580	-15 753 685	7
Laekunud intressid	5 374	0	
Kokku rahavood põhitegevusest	3 156 477	-2 741 211	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-9 280	-32 950	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-9 280	-32 950	
Kokku rahavood	3 147 197	-2 774 161	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	17 615 406	20 389 567	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	3 147 197	-2 774 161	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	20 762 603	17 615 406	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Reservid	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	127 823	344 925	472 748
Aruandeaasta tulem	0	6 913	6 913
31.12.2018	127 823	351 838	479 661
Aruandeaasta tulem	0	16 619	16 619
31.12.2019	127 823	368 457	496 280

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Archimedes 2019.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardi nõuetega ja kasutades soetusmaksumuse meetodit. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täpsustab avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Sihtasutus Archimedes lähtub tulemiaruaruande skeemi valikul raamatupidamise seaduse § 18 lõikest 4. RTJ 14 "Mittetulundusühingud ja sihtasutused" kirjeldab arvestuspõhimõtteid ja aruannete esitusviisi sihtasutustele.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (EUR).

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulisi tähtajalisi deposiite pangas.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Põhitegevuse rahavoogude leidmisel korrigeeritakse aruandeaasta põhitegevuse tulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarede ning lühiajaliste kohustiste saldode muutused.

Põhitegevuse rahavoogudes kajastatakse tegevuskulude ja põhivara soetuseks vahendatud toetuste nõuete ja kohustiste muutused.

Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse aruandekuupäeva seisuga ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtivate Euroopa keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanandes, kusjuures põhitegevuse tuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused). Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuv summas. Viitlaekumisena kajastatakse laekumata panga intresse ja muid aruandekuupäevaks tekkepõhiselt tuludena arvestatud laekumata nõudesummasid.

Saamata sihtfinantseerimine kajastatakse nõudena perioodil, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused on mõeldud. Ettemakstud teenused kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide kuluna.

Pikaajalise nõudena kajastatakse laekumata nõudesumma pikaajaline osa, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud alates aruandekuupäevast. Pikaajaline intressi mitteteeniv nõue on kajastatud nõude nüüdiseväärtuses, kasutades diskontomäära 4% aastas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile on materiaalse ja immateriaalse põhivara kapitaliseerimise alampiir 5 000 eurot (ilma käibemaksuta).

Sihtasutuse bilansis on põhivaradena kajastatud varad maksumusega üle 5 000 euro ilma käibemaksuta ning kasutuseaga üle ühe aasta. Varasid, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kajastatakse soetusperioodi kuludes ja nende varade üle peetakse bilansivälist arvestust. Materiaalsed põhivarad võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb vara maksumusest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse. Materiaalset

põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeest.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Masinad ja seadmed – 20%

Info-ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed – 33,33%

Muu põhivara – 20-25%

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Kulumi normiks on 20% aastas. Immateriaalne põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse materiaalse ja immateriaalse põhivara puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust (vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem) ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse. Sel juhul suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule; vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks. Rendilepingu liigitamine kapitali- või kasutusrendiks sõltub tehingu sisust, mitte lepingu juriidilisest vormist. Rendilepinguid, mis vastavad kapitalirendi kriteeriumitele, kajastatakse raamatupidamises ja aruannetes kui kapitalirendilepinguid, hoolimata asjaolust, et juriidiliselt või vormiliselt võidakse neid nimetada kasutusrendilepinguteks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul kuluna. Rendiperioodi jooksul tasutavad maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt kogu rendiperioodi jooksul, sõltumata sellest, millal maksed tegelikult aset leiavad.

Finantskohustised

Lühiajalised finantskohustised on võlad tarnijatele, võlad töövõtjatele, maksukohustised, sihtfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajatele, Euroopa Komisjonile tagasimaksmisele kuuluvad intressid ja sihtfinantseerimine ning toetusteks saadud ettemaksed.

Lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Pikaajalise kohustisena kajastatakse tasumata kohustise pikaajaline osa, mille maksetähtaeg on hiljem kui 12 kuud alates aruandekuupäevast. Pikaajaline intressikohustisena kohustis on kajastatud nüüdisväärtuses, kasutades diskontomäära 4% aastas.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Sihtasutus kajastab oma bilansis eraldise juhul, kui sihtasutusel lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustis, kohustise realiseerumine on tõenäoline ja kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta.

Tingimuslikuks kohustiseks liigitatakse need kohustised, mille realiseerimise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurus ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt ja informatsioon nende kohta avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuete bilansivälistel kontodel. Tingimuslike nõuete ja kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Antud sihtotstarbeliste kohustiste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Annetused ja toetused

Toetustena käsitletakse avaliku sektori üksuste poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning avaliku sektori üksuste poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid. Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- 1) sotsiaaltoetused – toetused füüsilistele isikutele, v.a toetused ettevõtluseks;
- 2) sihtfinantseerimine – teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- 3) tegevustoetused – antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimine on kohalike, riiklike või rahvusvaheliste valitsuse-, valitsusasutuste või muude sarnaste organisatsioonide poolne abi, mida teostatakse sihtasutusele teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille saamiseks peab sihtasutuse tegevus vastama teatud kindlaks määratud kriteeriumitele.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- 1) kodumaine sihtfinantseerimine – residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja neile antud sihtfinantseerimine, v.a nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine;
- kodumaise sihtfinantseerimise eriliik on välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine – toetus, mida Eesti avaliku sektori üksus annab toetuse saajale lisaks Euroopa Liidu fondidest makstavale välismaisele sihtfinantseerimisele;
- 2) välismaine sihtfinantseerimine – mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimine jaotatakse tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimise tulude ja kulude kontodel eristatakse sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude või varade soetuseks. Vahendamiste korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval.

Sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena.

Toetuste vahendamiseks saadud sihtfinantseerimisi kajastatakse kuludes ja tuludes vastavalt toetuse saajate poolt tehtud kulutustele, mille kohta on toetuse saaja esitanud kuluaruande või teatise. Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustise toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset. Kui vahendaja vastutab toetuse andja ees saajapoolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, võtab vahendaja lepingu rikkumise selgumisel arvele tagasinõude toetuse saaja vastu ja tagasimaksekohustise toetusesaaja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ning antud toetuste kulu.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega tegevuskulude tegemise perioodis.

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse sihtfinantseerimise tuluna põhivara soetamise perioodis. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõudetoetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt). Avalikku sektorisse kuuluvad vahendajad on kohustatud sihtfinantseerimise ülekandmisel hankijale informeerima toetuse saajat maksetaotluse aktsepteerimisest, toetusekuludes kajastamise perioodist ja ülekandest hiljemalt ülekande tegemisele järgneva kuu 5. kuupäevaks. Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasest väärtusest. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, siis selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Tulud

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadavad tulud proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulud.

Bilansivälised nõuded ja kohustised

Bilansivälisena kajastatakse toetuste vahendamisega tulevikus kaasnevaid kohustisi ja vastavaid nõudeid, mis on aruandekuupäeva seisuga kinnitatud programmide ja rahastamisotsuste alusel, kuid ei ole veel kajastatud bilansis.

Kohtuvaidlustega seotud toetuste vahendamised, mille realiseerumine ei ole kindel ja millega ei kaasne tulevikus sihtasutusele täiendavaid kohustisi, on kajastatud bilansiväliste nõuete ja kohustiste koosseisus.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes.

Mittekorrigeeriv sündmus pärast aruandekuupäeva on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

12.03.2020 on Vabariigi Valitsus kuulutanud välja eriolukorra seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse pandeemilise levikuga maailmas ja sellest tingitud massilise nakatumise ohuga Eestis.

Käesoleva raamatupidamise aastaaruande allkirjastamise ajaks ei ole võimalik eespool nimetatud asjaolude täpset mõju sihtasutusele veel prognoosida, kuid juhatuse hinnangul on sihtasutus jätkuvalt tegutsev ning 2019. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud jätkuvuse printsiibist lähtuvalt.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Rahalised vahendid Riigikassas	20 762 603	17 615 406
Kokku raha	20 762 603	17 615 406

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	73 363	73 363	0	
Ostjatelt laekumata arved	73 363	73 363	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	12 668	12 668	0	4
Ettemaksed	82 433	82 433	0	
Tulevaste perioodide kulud	82 433	82 433	0	
Ettemakstud toetused	20 494 823	20 494 823	0	17
Nõuded toetuste eest	3 713 885	3 713 885	0	18
Toetuste tagasinõuded	81 317	65 258	16 059	18
Muud nõuded ja ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	4 154	4 154	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	24 462 643	24 446 584	16 059	

	31.12.2018	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	41 505	41 505	0	
Ostjatelt laekumata arved	41 505	41 505	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	21 560	21 560	0	4
Ettemaksed	98 123	98 123	0	
Tulevaste perioodide kulud	98 123	98 123	0	
Ettemakstud toetused	17 780 381	17 780 381	0	17
Nõuded toetuste eest	3 313 591	3 313 591	0	18
Toetuste tagasinõuded	61 550	34 143	27 407	18
Muud nõuded ja ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	580	580	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	21 317 290	21 289 883	27 407	

Pikaajalise nõudena kajastatakse toetuse saajatelt toetuste tagasinõuete pikaajalised osad nüüdisväärtuses diskontomääraga 4% aastas.

Tulenevalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendi § 58 lg 17-le, ei kajastu SA Archimedes bilansis alates 31.12.2018 (k.a) rakendusüksuse struktuuritoetustega seotud nõuete ja ettemaksete saldod. Nimetatud saldod kajastuvad Haridus- ja Teadusministeeriumi bilansis, kelle poliitikavaldkonda antud struktuuritoetuste projektid kuuluvad.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2019		31.12.2018	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	3 657	0	6 350
Üksikisiku tulumaks	0	84 175	0	73 650
Erisoodustuse tulumaks	0	4 171	0	4 773
Sotsiaalmaks	0	151 214	0	133 219
Kohustuslik kogumispension	0	7 217	0	6 052
Töötuskindlustusmaksed	0	9 857	0	8 502
Ettemaksukonto jääk	12 668		21 560	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12 668	260 291	21 560	232 546

Andmed kajastuvad ka aruande lisa 3 ning lisa 7 koosseisus.

Lisa 5 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muud immateriaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2017				
Soetusmaksumus	0	52 946	16 650	69 596
Akumuleeritud kulum	0	-23 677	0	-23 677
Jääkmaksumus	0	29 269	16 650	45 919
Ostud ja parendused	49 600	0	-16 650	32 950
Amortisatsioonikulu	-400	-10 589	0	-10 989
31.12.2018				
Soetusmaksumus	49 600	52 946	0	102 546
Akumuleeritud kulum	-400	-34 266	0	-34 666
Jääkmaksumus	49 200	18 680	0	67 880
Ostud ja parendused	9 280	0	0	9 280
Amortisatsioonikulu	-11 776	-8 856	0	-20 632
31.12.2019				
Soetusmaksumus	58 880	52 946	0	111 826
Akumuleeritud kulum	-12 176	-43 122	0	-55 298
Jääkmaksumus	46 704	9 824	0	56 528

2019.a suurenes parenduskuludest tingituna immateriaalse põhivara objekti "STUDY ESTONIA bränd" soetusmaksumus 9280eur võrra.

Lisa 6 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2019	2018
Kasutusrendikulu	192 992	203 824
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2019	31.12.2018
12 kuu jooksul	47 510	92 890

Sihtasutusel oli 2019.a renditud järgmised kontoripinnad:

Perioodil 01.01.2019-31.12.2019:

Tartu kontor (Väike-Turu 8, Tartu 51004)

Perioodil 01.01.2019-31.10.2019:

Tallinna kontor 1 (L.Koidula 13a, Tallinn 10125)

Tallinna kontor 2 (Eesti kõrghariduse kvaliteediagentuur, Toompuiestee 30, Tallinn 10149)

Alates 01.11.2019 rendib sihtasutus Tallinnas järgmisi kontoripindu:

Tallinna kontor 1 (Tõnismägi 11, Tallinn 10119)

Tallinna kontor 2 (Noorteagentuur, Tõnismägi 5a, Tallinn 15192)

Sihtasutusel oli 2019.a renditud 6 printer-skänner-koopiamasinat.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	212 309	212 309	
Võlad töövõtjatele	656 801	656 801	8
Maksuvõlad	260 291	260 291	4
Toetuseks saadud ettemaksed	41 079 790	41 079 790	19
Toetuste kohustised	2 568 484	2 568 484	20
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	6 680	6 680	
Viitvõlad	1 139	1 139	
Kokku võlad ja ettemaksed	44 785 494	44 785 494	
	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	144 773	144 773	
Võlad töövõtjatele	560 005	560 005	8
Maksuvõlad	232 546	232 546	4
Toetuseks saadud ettemaksed	35 148 463	35 148 463	19
Toetuste kohustised	2 419 307	2 419 307	20
Muud kohustised	15 677	15 677	
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	0	0	
Viitvõlad	144	144	
Kokku võlad ja ettemaksed	38 520 915	38 520 915	

Tulenevalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendi § 58 lg 17-le, ei kajastu SA Archimedes bilansis alates 31.12.2018 (k.a) rakendusüksuse struktuuritoetustega seotud kohustiste saldod. Nimetatud saldod kajastuvad Haridus- ja Teadusministeeriumi bilansis, kelle poliitikavaldkonda antud struktuuritoetuste projektid kuuluvad.

Lisa 8 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Töötasude kohustis	474 093	400 350
Puhkusetasude kohustis	180 645	156 073
Muud võlad töövõtjatele	2 074	3 582
Kokku võlad töövõtjatele	656 812	560 005

Andmed kajastuvad ka aruande lisa 7 koosseisus.

Võlad töövõtjatele sisaldab deklareerimata tööjookulumakse.

Puhkusetasu kulu on kajastatud kulu tekkimise perioodil. Puhkusetasu kohustist korrigeeritakse iga aruandeaasta lõpus.

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 380 276	3 638 915
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	756 383	808 938
Välismaise sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	5 904 257	4 895 475
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	22 273 302	50 684 447
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine tegevuskuludeks	510 641	457 227
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	1 736 393	5 132 271
Tagasi nõutud kodumaine sihtfinantseerimine (miinusega)	-2 391	-32 641
Tagasi nõutud välismaise sihtfinantseerimine (miinusega)	-36 712	-179 548
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	0	28 782 813
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	2 102 692	6 304 955
Saadud tegevustoetused	692 156	632 820
Kokku annetused ja toetused	37 316 997	101 125 672
Rahandusministeerium	3 676 558	78 947 832
Euroopa Komisjon	18 096 734	16 014 929
Haridus-ja Teadusministeerium	14 866 834	5 050 932
SA Innove	0	665 719
Eesti Noorsootöö Keskus	306 224	255 031
Ülikoolid, eraannetajad jm partnerid	370 647	163 350
Siseministeerium	0	-84
Riigikantselei	0	28 000

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2019	2018
Noorsootõtajatele, noortele ja Erasmus+ sihtrühmale korraldatud koolitused	50 260	80 201
EKKA hindamis- ja akrediteerimisteenuse osutamine	41 823	67 077
Ukraina Arengukoostöö projekti elluviimine allhankijana	9 652	0
Muu toodete ja teenuste müük	9 750	1 107
Kokku tulu ettevõtlusest	111 485	148 385

Lisa 11 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2019	2018
1. programmi Euroopa Noored toetused	18 204	4 984
2. Euroopa Solidaarsuskorpuse programmi toetused	107 770	0
3. Eurodesk toetused	450	450
4. noortekohtumiste projekti toetused	190 003	169 662
5. Erasmus+ programmi toetused	16 238 637	14 695 079
6. toetus eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmiseks	62 902	112 776
7. Kristjan Jaagu programmi toetused	650 511	928 250
8. välisriikide lepingute toetused	106 427	102 203
9. rahvuskaaslaste programmi toetused	82 078	84 570
10. hõimurahvaste programmi toetused	59 155	63 135
11. asenduskodulaste õpingute toetused	52 160	43 040
12. õpetajakoolituse toetused	158 880	158 080
13. Euroopa Ülikoolide Instituudi doktorantide toetused	99 697	110 909
14. erivajadustega üliõpilaste toetus	352 629	323 606
15. Noore Õpetlase stipendium	72 000	76 000
16. Eesti keele ja kultuuri akadeemilise välisõppe programmi toetused	59 239	49 263
17. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluvijja toetused:		
17.1. kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine	4 637 641	3 486 692
17.2. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades	3 906 200	3 949 552
18. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	2 670 353	3 787 009
19. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 rakendusüksuse toetused		
19.1. Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes	0	60 557 768
19.2. TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade (IKT + tervis + ressursid) arendamiseks	0	5 662 041
20. liikmemaksud	31 907	26 022
21. muud autasud	16 100	17 575
Kokku jagatud annetused ja toetused	29 572 943	94 408 666

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2019	2018
Uurimis- ja arengukulud	31 181	146 555
Lähetuskulud	291 852	239 481
Koolituskulud	77 651	62 499
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	269 687	275 162
Administreerimiskulud	196 727	154 053
Sõidukite majandamiskulud	39 823	27 631
Info-ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	94 790	109 553
Inventari majandamiskulud	70 021	9 458
Õppevahendite ja koolituse kulud (sihtrühmadele)	592 613	610 715
Kommunikatsiooni-ja ürituste korraldamise kulud (sihtrühmadele)	622 505	351 802
Kolmandatele isikutele hüvitatud kulud	186 677	214 274
Mitmesugused majandamiskulud	5 955	3 900
Kokku mitmesugused tegevuskulud	2 479 482	2 205 083

Lisa 13 Tööjõukulud (eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	2 840 442	2 362 774
Sotsiaalmaksud	1 213 708	1 062 885
Erisoodustused	113 799	89 190
Tulumaks erisoodustustelt	28 450	22 293
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	46 942	36 796
Tasud võlaõiguslike lepingute alusel	693 742	716 933
Juhatuse, nõukogu ja auditikomitee tasud	108 391	103 369
Kokku tööjõukulud	5 045 474	4 394 240
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	127	113

Täistööajale taandatud keskmise töötajate arvu leidmisel on osalise tööajaga töötajate töötunnid taandatud täistööajale aastase normtööaja alusel ning liidetud täistööajaga töötajate arvule.

Töölepinguga töötajate keskmine arv 2019.aastal oli 147 (2018.aastal 134). Käsundus-ja töövõtulepinguid sõlmiti 2019.aastal 829 ning nendelt arvestati tasu 693 742 eurot (2018.aastal 671 lepingut summas 716 933 eurot).

Lisa 14 Muud kulud

(eurodes)

	2019	2018
Maksu-, lõivu- ja trahvikulud	299 677	250 374
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	0	113
Muud tegevuskulud	151	318
Kokku muud kulud	299 828	250 805

Lisa 15 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2019	2018
Intressitulu diskonteeritud pikaajaliselt nõudelt	1 123	2 637
Intressitulu arvelduskontodelt	5 374	0
Kokku muud finantstulud ja -kulud	6 497	2 637

Kokku laekus 2019.a sihtasutuse pangakontodelt intressi summas 17 323 eur.

Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpuse vahendite arvelduskontodele laekunud intressid kuuluvad deklareerimisele programmi aruandes ning edasikandmisele Euroopa Komisjonile. Abikõlbmatu käibemaksu hüvitise vahendite arvelduskontole laekunud intressid kuuluvad sihtotstarbeliselt kasutamisele projekti vahenditena. Seetõttu ei kajastata eelnimetatud kontodele laekunud intressi sihtasutuse intressituludes.

Kokku oli 2019.a kirjeldatud laekumisi summas 11 949 eur, sh Erasmus+ vahenditelt 10 391 eur, Euroopa Solidaarsuskorpuse vahenditelt 360 eur ning HTM abik. käibemaksu vahenditelt 1198 eur.

Lisa 16 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2019	2018
Arvestatud tasu	108 391	103 369

Sihtasutuse asutaja on Eesti Vabariik (asutaja õiguste teostajaks on Haridus- ja Teadusministeerium). Sihtasutus käsitleb seotud osapooltena tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning nende isikute lähedasi pereliikmeid. Seotud osapooled on ka sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle kõrgema või tegevjuhtkonna liikmed või nendega seotud lähedased pereliikmed omavad valitsevat või olulist mõju.

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile kuulub aastaaruandes avaldamisele informatsioon seotud osapoolte tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamiskohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Sihtasutuses seotud osapooltega nimetatud tehinguid toimunud ei ole.

Juhatuse liikmetele on lepingu kohaselt ette nähtud kolme kuu tasu suurune kompensatsioon, kui leping lõpetatakse enne tähtaja saabumist sihtasutuse algatusel.

Sihtasutusel on 2 juhatuse, 5 nõukogu liiget ja 3 auditikomitee liiget.

Lisa 17. Ettemakstud toetused

Lisas 3 toodud saldo detailne ülevaade projektide lõikes:

Projektid:	31.12.2019	31.12.2018
1. programm Erasmus+	17 937 209	15 105 425
2 .eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmine	134 874	137 849
3. Erivajadustega üliõpilaste stipendiumiprogramm	5 602	5 500
4. noortekohtumiste projekt	95 036	16 266
5. hõimurahvaste programm	16 980	30 393
6. Kristjan Jaagu programm	272 871	142 862
7. välisriikide stipendiumiprogramm	21 735	1 699
8. rahvuskaaslaste programm	12 065	11 610
9. Noore Õpetlase stipendiumiprogramm	96 000	88 000
10. Euroopa Ülikooli Instiduudi doktorantide toetused	6 215	11 269
11. Eesti keele ja kultuuri akadeemilise välisõppe programm	18 458	15 801
12. Struktuurifondide perioodi 2014-2020 tegevused:		
12.1. Kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Dora Pluss"	386 312	279 924
12.2. Kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades	1 240	15 540
13. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	548 169	1 918 243
14. Euroopa Solidaarsuskorpuse toetused	940 137	0
15. Õpetajakoolituse stipendiumiprogramm	1 920	0
Ettemakstud toetused kokku:	20 494 823	17 780 381

Lisa 18. Nõuded toetuste eest ja toetuste tagasinõuded

Lisas 3 toodud saldo detailne ülevaade rahastajate ja projektide lõikes:

Nõuded toetuste eest:	31.12.2019	31.12.2018
Rahandusministeerium	139 422	130 806
Riigikantselei	0	2 800
Haridus-ja Teadusministeerium	3 464 683	3 141 552
Sotsiaalkindlustusamet	134	360
Eesti Noorsootöö Keskus	5 201	
Euroopa Komisjon	46 167	0
NUFFIC	169	169
Campus France	40 853	37 904
Interkulturelles Zentrum Österreichische Nationalagentur	16 192	0
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	1 064	0
Nõuded toetuste eest kokku	3 713 885	3 313 591

Toetuste tagasinõuded:	31.12.2019	31.12.2018
1. Euroopa Noored programm	0	18 204
2. Erasmus+ programm	44 509	4 107
3. Kristjan Jaagu programm	27 366	37 944
4. Õpetajakoolituse stipendiumiprogramm	0	800
5. Noortekohtumiste projekt	1 886	0
6. Eesti keele ja kultuuri akadeemilise välisõppe programm	0	495
7. Euroopa Solidaarsuskorpuse toetused	7 556	0
Toetuste tagasinõuded kokku:	81 317	61 550

Lisa 19. Toetuseks saadud ettemaksed

Lisas 7 toodud saldo detailne ülevaade rahastajate lõikes:

Rahastusallikas	31.12.2019	31.12.2018
Euroopa Komisjoni jm rahvusvaheliste projektide vahendid	35 213 185	26 788 219
Eesti Vabariigi vahendid (sh struktuurifondide ja Erasmus+ kaasfinantseerimise vahendid)	5 812 336	8 313 003
Eraannetajatelt	54 269	47 241
Toetusteks saadud ettemaksete jääk perioodi lõpul	41 079 790	35 148 463

Lisa 20. Toetuste kohustised

Lisas 7 toodud saldo detailne ülevaade projektide lõikes:

Projekt	31.12.2019	31.12.2018
1. Erasmus+ programm	683 522	481 965
2. noortekohtumiste projekt	0	5 046
3. Euroopa Solidaarsuskorpuse toetused	9 782	0
4. toetus eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmiseks	4 344	7 080
5. erivajadustega üliõpilaste stipendiumiprogramm	28 821	28 018
6. rahvuskaaslaste programm	1 675	7 800
7. Struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluviija toetused:		
7.1. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades	680 040	830 360
7.2. kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Dora Pluss"	1 160 300	1 043 184
8. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	0	15 854
Toetuste kohustised kokku:	2 568 484	2 419 307

Lisa 21. Bilansivälised nõuded ja kohustised

Bilansivälised nõuded toetuste vahendamiseks	31.12.2019	31.12.2018
1. struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluviija toetused:		
1.1. kutsehariduse kvaliteedi tõstmine	1 281 568	785 247
1.2. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades	10 487 654	13 841 810
1.3. kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Dora Pluss"	10 284 767	14 981 020
2. Haridus-ja Teaduministeriumi ning SA Archimedes vahelise riigieelarvelise toetuse 2019.a leping	4 528 929	4 117 820
3. programm Erasmus+	0	3 116
Bilansivälised nõuded kokku:	26 582 918	33 729 013

Bilansivälised kohustised toetuste vahendamiseks	31.12.2019	31.12.2018
1. noortekohtumiste projekt	0	4 687
2. programm Erasmus+	12 125 128	9 089 358
3. Euroopa Solidaarsuskorpuse toetused	435 260	0
4. toetus eestikeelsete kõrgkooliõpikute väljaandmiseks	65 891	37 339
5. Euroopa Ülikoolide Instituudi doktorantide toetused	16 570	25 560
6. Kristjan Jaagu programm	161 013	165 208
7. rahvuskaaslaste programm	22 995	39 291
8. välisriikide lepingute toetused	26 400	40 730
9. struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 elluviija toetused:		
9.1. kõrghariduse erialastipendiumid nutika spetsialiseerumise kasvuvaldkondades	10 487 654	13 841 810
9.2. kõrghariduse rahvusvahelistumise, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine "Dora Pluss"	10 284 767	14 981 020
10. struktuurifondide abikõlbmatu käibemaksu toetus	15 580	1 316 890
Bilansivälised kohustised kokku:	33 641 258	39 541 893